

MAGYAR LÁMPA

* 3 lei

Taxa postală plătită
aprobării Dir. Gen. 1

LEU-POSTA

Nagvs. Ramaszetter Róbert urnak
BUD

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 247 (1396) szám * Csütörtök, 1936 október 29

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Szerdán délelőtt meg- érkezett Károly király és Mihály nagyvajda Prágába

A cseh főváros népe óriási lelkesedéssel fogadta
a királyi vendégeket

Prágából jelentik: Károly király és Mihály nagyvajda szerdán reggel negyed 10 órakor kíséretével együtt a prágai Wilson pályaudvarra megérkezett. Fogadásukra megjelentek Benes köztársasági elnök, Hodzsa miniszterelnök és Krofta külügyminiszter, valamint Kranik honvédelmi miniszter, a nemzetgyűlés tagjainak kíséretében. A pályaudvar előtt lévő térre díszszázadokat, lovas csapatokat és tüzér-

itegeket állítottak fel. A pályaudvar területét a pogári közönség előtt elzárták.

Amikor a királyi vonat a pályaudvarra berobogott, 21 üdvözlés üdvözölte az érkező magas vendégeket.

Károly király, a trónörökös és kísérete ezután autókba szállt és a Hradzsinba hajtatott, a belváros főutcáin át. Az utcákon összesereglett tömeg nagy lelkesedéssel és éljenzéssel fogadta a csehszlovák főváros királyi vendégét.

Benes köztársasági elnök és Krofta külügy- miniszter nyilatkozik Károly király cseh- szlovákiai látogatása alkalmából

A kisanant egységét továbbfejlesztik. — A román—cseh együtt-
haiadás különös jelentősége a kisananttra nézve

Bucuresti. Saját tud. Károly király prágai látogatásával kapcsolatban a Dimineata közli Benes és Krofta nyilatkozatait. Benes így nyilatkozott:

Károly király látogatása kimagasló jelentőségű nemzetközi esemény. Ismét bizonyítja ez, hogy Csehszlovákiát és Romániát a szövetség olyan erős szálai fűzik össze, hogy azokat semmi sem szakíthatja el és ismételtlen kifejezésre juttatja, hogy a kisanant egységét rendszeresen szervezzük és fejlesszük tovább. A kisanant minden előállható helyzetben egyesíti a három nép energiáját, képességeit a béke biztosítására és országaink életérdekeinek szolgálatára. Károly király bizonyára azt a meggyőződést fogja szerezni nálunk, hogy Csehszlovákia Románia számára biztos és hűséges barát, amely tudja méltányolja Románia és a román nép értékét és alkotó erejének jelentőségét.

Krofta így nyilatkozott:

A román—csehszlovák viszonyoknak a kisanant kereteiben is különös jelentősége van. A mi szövetségünk Romániával garantálja a földrajzi kapcsolatot a kisanant államai között. Megkönnyíti kapcsolatainkat Szovjet-Oroszországgal, szélesíti politikai és gazdasági befolyásunk körét a Balkánon és egyúttal megkönnyíti Romániának a középeurópai politikai és gazdasági életben való részvételét.

PÁL JUGOSZLÁV KORMÁNYZÓ-HERCEG
ÜNNEPI CIKKE.

Bucurestiből jelentik: Az Adeverul című lap ünnepi számot adott ki a prágai találkozó alkalmából. Az ünnepi szám a kisanant jelentőségét méltatja. Pál jugoszláv kormányzó herceg is irást küldött, mely a következőket mondja:

A világháború új politikai rendet hozott létre Közép-Európában. Európa e részét újjászervezték a jog és egyenlőség elvei szerint és építő-politikára volt szüksége konszolidálása érdekében. Hogy ezt a politikát jobban lehessen megvédeni, amit a szükségletek megkíván-

tak, Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia megégyeztek abban, hogy közösen fognak munkálkodni és létrehozni a kisanantot. A kisanant által követett politika mindig megértésre talált a román népnél, amelynek tevékeny közreműködése mindig a legértékesebbek közül való volt. A kisanant államai, amelyek elérték nemzeti aspirációikat, tudatában történelmi szerepüknek, azonnal készek voltak Európa e részének megszervezéséhez támogatást nyújtani. Mint a béke és az összes szomszédokkal való szoros együttműködés odaadó hívei, a kisanant-államok a háború óta állandóan igyekeztek ezt a politikát elfogadtatni Közép-Európa összes államaival, jól felfogott közös érdekekben. Ennek a politikának jótékony hatását a nemzetközi életben érezni lehetett és az eredmények igazán kedvezőek voltak. Bizalommal tekintek jövőnkbe.

A jugoszláv hadsereg ellátása román petróleummal

Bucuresti. Saját tud. A román—jugoszláv tárgyalásokkal kapcsolatban, amelyek tudvalevőleg most folynak Bucurestiben s amelyek célja a jugoszláv hadseregnek petróleumtermékekkel való ellátása, ezt írja a Dimineata:

Egyelőre nincs szó arról, hogy a petróleumtermékek Jugoszláviába való szállítása céljából csővezetékét építsenek, sem arról, hogy jugoszláv petróleumkitermelő társaságok létesüljenek Romániában. Természetesen azonban, ha Jugoszlávia elhatározná magát arra, hogy tőkét fektessen be a román petróleumtermelésbe, annak semmi akadályja se volna, mert ez kompenzációs alapon történnék s az érvényben levő román általaj-kiaknázási rendszer keretei között.

Intelem Kataloniából

Európa népkisebbségei között a legújabb időkben legváltozatosabb és legmagasabbra jutó életpályát futottak be a katalánok, Spanyolország Katalonia nevű tartományának az öslakói. A spanyoltól ugyan nem különböző fajuk, mert maguk is latin népek, de közelebb állnak a franciákhoz. Az úgynevezett provençei francia nyelvű tájszólást beszélik, mely külön irodalmat is tud felmutatni. Nyelvük különbsége mindenesetre olyan nagy, hogy ezt a nyelvet Spanyolország többi részében nehezebben értik meg, mint Franciaországban. A katalánok mai területe külön ország is volt a középkorban. Ez a történelmi és nyelvi különbség a legújabb időkben ismét föléledt, s a katalánok Spanyolország többi népével szemben népkisebbségként kezdtek viselkedni. Küldötteik szorgalmasan résztvettek az európai nemzetiségeknek azokon a kongresszusain, melyek a világháború után kezdtek rendezeződni.

A spanyol királyság 1931-iki megszűnésekor a katalánok tartományi önkormányzathoz jutottak. Így ők voltak az elsők az európai népkisebbségek között, akik a népi önrendelkezést népkisebbségi sorban is megkaphatták. A spanyolországi további belpolitikai vetélkedésekben ez az önkormányzat kérdésessé vált ugyan, de a középirányú pártok kormánya is valamely önállóságot tervezett Katalonia részére. Csakhogy nem volt ideje megvalósítani.

Jött az idei márciusban Spanyolország újabb forradalmi sorsváltozása. Kataloniában az öslakosság két rétege küzdött nem is egymás ellen, de egymással versenyezve. Az egyik a polgári nemzeti irány (katalán nemzeti irány), a másik az osztályharcos irányzat, mely a nemzetközi vörös világnézethez húzott, sőt azon is túlmenően, anarchista szervezetekbe tömörítette a katalonai munkásságot. Mindkét irány közös volt a madridi központi hatalomtól való önállósulás akarásában. Azonban a nemzetiek a saját tartományuk határain belül maguk javára kívánták az önállóságot, a vörösek viszont ugyanezzel az önállósággal az osztályharc országos, illetve nemzetközi táborába kívántak sorozódni. Katalonia fővárosa, Barcelona, Spanyolország legnagyobb kikötője és gyárvárosa. Nagyipari jellege túlnyomó, munkésnépretege is a többi osztályokét túlhaladja. Így tehát Barcelonában a katalánok osztályharcos nemzetközi irányra kerültek fölül. Ez újította föl úgy az önkormányzatot, hogy ez a spanyol állam keretében szövetséges kormány jellegével alakult meg, s egyúttal a madridi kormány vörössé válását mindenben támogatta.

Barcelonában is folyóújtották a templomokat, s végbevették a vallásüldözés iszonyatait. Volt azonban valami külön nemzeti öntudatosság is, mely több rendet, több önmagában való szervezetséget parancsolt Kataloniára. A spanyol nemzeti hadsereg pártja régen végzett volna már a vörös fölforgatás dúló és rendetlenkedő tömegeivel, ha ugyanezekhez a vörösekhez derék és vitéz spanyolok is nem csatlakoznak. Csatlakoztak pedig abban a jóhiszeműségben, hogy így szolgálják jobban az országon belüli szűkebb hazájuknak, szülőföldjüknél, saját különösebb népvédüknek, ott-honuknak az érdekeit. Ilyen értelmű volt a baskok és katalánok saját nemzeti érzésű tömegeinek a vörösekhez való csatlakozása. Es

nem véletlen, hogy az egész Spanyolországban ma már csak a baskok és katalánok tartománya az, amelyekben a vörös uralom még tartani tudja magát. Ugyanis éppen itt a külön nemzeti önkormányzat gondolata erősebben hat a helyi néphangulatra, mint az általános spanyol nemzeti sorsközösség iránti öntudat.

Különösen Kataloniában erős, átöröklött és történelmi gyökéretű a külön nemzeti önkormányzat érzése. A spanyol királyság bukásakor, 1931 szept. 11-én a katalánok akkori vezére, Macia ezredes elnöklété alatt kiáltották ki a katalán önkormányzat alkotmányát, spanyol szövetséges állam jelentőségével. Ebbe a szövetséges államba négy kerületet soroztak be: Barcelona, Gerona, Lerida és Tarragona vidékeit. Az egész így kikerekített kis állam 32 ezer négyzetkilométer 3 milliónyi lakossal. A katalán különválás vezérei voltak Macia ezredes kivül még Companys, a mostani katalán elnök, továbbá Prieto, ki az államszövetség kifejezésére a madridi vörös kormányban miniszterséget vállalt. Ugyanaz a Prieto ez, akit néhány nappal ezelőtt egy heves minisztertanácsos Caballero miniszterelnök állítólag lelőtt.

A spanyol nemzeti hadseregpártiak nem rélt volna nehéz a bask és katalán tartományok helyi nemzeti pártjait megnyerni, ha elhatározni tudta volna magát, hogy e tartományokat csak lazábban vonja be az államszervezetbe. A spanyol katolikus néppárt vezérének, Gil Roblesnak is volt bizonyos önkormányzati tervezete Katalonia számára, azonban a jobboldali és szélső jobboldali alakulatok ezzel még nem tudtak megbarátkozni. A spanyol nemzeti érzést az a gondolat tölti el, hogy mikor Spanyolország világhatalomként virágkorát élte, ezt éppen annak köszönhette, hogy a történelmi különállású tartományok egy szoros egységbe olvadtak össze. Aztán a spanyol nemzeti érzést nagyon befolyásolja a latin államfelfogás szelleme is, mely nem tud bízni közbeeső népi fokozatokban. Bizalmatlanságát még külön fokozza az, hogy a katalánok elszakadási mozgalmá olyan államellenességet táplál, mint amilyen az anarchizmus.

Visszont a vörös világszervezetnek annál inkább kapóra jön a katalánok külön nemzeti érzése. Most, hogy ez a vörös uralom Madridból kivonulásra kényszerül, Európa nyugatán és a Földközi-tenger partjain: Barcelonában és Kataloniában akar támpontot szerezni magának. Diplomáciája lázasan dolgozik, hogy az önálló katalán államot elismertesse. És fegyverszállításokkal, hadi támogatással is odasiel a katalánok segítségére, hogy azok részére ez önálló államiságot erőhatalommal is kikényszerítse. A népi különállás jelszavával dolgozott annakidején a kommunizmus Ukrajnában is, míg ennek a népét, de más külön népi-

ségeket is bevonta a szovjetrendszerbe. Azonban ezek a beszívott népek egypár kezdetbeli nemzeti külsőség árán mihamar a legfőbb központosítás alá kerültek; se földjük, se lelkük felől nem rendelkezhetnek. A katalánok még nem mentek át a népiség kihasználásának ezen a tanulságán, s így a nekik kínált szovjetönkormányzat esabítása is könnyen foghat rajtuk.

Nyugateurópa felé így kaphat a vörös világszervezet talajt magának, s ezzel az ottani szomszédok területe is, de egész Európa társadalmi rendje is belekerül a bolsevizálódás közvetlen veszélyébe. Természetes, hogy ez ellen ösztönszerűen és elemi erővel megindul a védekezés. De mi lesz a katalán népkisebbségből? Mi lesz az ő ürügyül használt külön nemzeti érzéséből? Ennek az elgondolása nagyon tanulságos minden népkisebbségre nézve.

Ha a vörös uralomnak sikerül a katalánoknál lábat vetnie, akkor ez a nép a maga ősi földjét veszti el a lába alól. Nem fajrokonok uralma lesz fölötté, hanem moszkvai idegeneké, akiknek világszervező eszméjük az, hogy a kommunizmussal össze nem fér a népek nemzeti eszméje. Világtermelési érdekek szerint lódíthatók ki az egyes népek a maguk ősi területeiről. Tehát a katalánok is elűzhetők néptulajdonukból, mint ahogyan elűzte a moszkvai rendszer az ukránokat, finneket, fehér oroszokat is, sőt éhínségre is kárhoztatta őket, mikor

saját földjük termését elsősorban a maguk népe részére akarták megtartani. A katalán népre is vár ez a sors, hiszen nincs tulajdon, nincs otthon, nincs család a vörös világhuralom rendszerében. Isten sine a vörösek szerint. Az ilyen felfogású idegen uralomban tehát se földje, se ege nem marad a katalán népeknek. Ez az egyik eshetőség, ami rámered a szovjetönkormányzattal esabított katalánokra.

A másik az, hogy a kísérletező vörös hatalmi törekvéseket az ösztönszerűen védekező Európa kisebri Katalonia területéről, a beléjük fogózkodó katalán nemzeti érzések is velük együtt válnak gyanusakká és állami, meg európai szempontból megbízhatatlannokká. Kitagadott sorsra jut egy nép önmagáért való eszménye. Pedig minden ilyen eszmény önmagában véve nem is nagy dolog, s méltó a megértésre és megvalósításra. De éppen azért nem szabad romboló szellemmel keverednie, mert akkor elsősorban maga lesz a rombolás áldozata. Az államvezető nemzeti eszmével a népkisebbségi nemzeti eszmének békés úton kell keresnie a kiegyenlítődést, s szívóssággal és türelemmel kell kívánnia a megértést maga iránt. Egyetlen nép se érvényesül azzal, ha világfelfordulásokat segít elő és önmaga is robbanó anyaggá válik. Ezzel magát is szétrobbantja.

Gurie basarabiai ortodox metropolitát lemondásra akarta rábírní a vallásügyi miniszter

A metropolita megtagadta a lemondást

București. Saját tud. J. a m. a n. d. i. kultuszminiszter, el akarván kerülni a botrányt, elhalasztotta Gurie metropolita ügyének a legfőbb bírósághoz való áttételét s igyekezett Gurie-t lemondásra bírni. Tegnap történt meg az utolsó, erre irányuló kísérlet, de a basarabiai főpap, aki eddig hajlandónak mutatkozott a lemondásra, mégis megmondta a dolgot és megtagadta azt. A kultuszminiszter ennek következtében valószínűleg ma téteti át az ügyet a Szemittőszékhez.

AZ ORTHODOXOK ARADI GYÜLESE A VALLÁSI EGYSÉG VISSZAÁLLÍTÁSÁT KIVÁNJA

București. Saját tud. Az Aradon napok óta tartó Ortodox-Testvériségi kongresszus t. g. nap határozati javaslatot fogadott el, amely többek között kifejezésre juttatja az ortodoxoknak a román nemzet jövője iránti aggodalmát amiatt, mert 1700. óta vallásilag ketté oszlott a románység. A határozat követeli a nemzeti egység testvéri, szellemi helyreállítását. A határozati ja-

vaslat aztán a határokon túli román falvak érdekében emel szót, hogy azoknak legalább is olyan bánásmód biztosítottassék, mint amilyenben Románia népkisebbségeit részesíti.

A határozati javaslat a továbbiakban a román állam közbelépését kéri a Szovjet-Oroszországban üldözött ortodoxizmus védelmére érdekében. Végül leszögezi a határozati javaslat, hogy a román ortodoxok milliói harcot hirdetnek a kommunizmus és a revizionizmus ellen.

HUSZONÖT ROMÁN SZERZETESHÁZNAK FÖLDEIRTOKOT ADNAK

București. Saját tud. A kultuszminiszter törvényjavaslatot dolgozik, amely a birtokaiktól megfosztott román szerzetesházakat ismét földbirtokokhoz kívánja juttatni, de ezek felhasználását a miniszterium szigorúan meghatározná. A javaslat szerint mintegy 25 szerzetesházról van szó, amelyek eszerint ismét erődíjket s ahol ez lehetséges, szántóföldeket fognak kapni.

Mai nő

Irta: Harsányi Gréte

— Vége. Véglegesen, visszavonhatatlanul vége. Szakitottunk.

— Bélával?

Annus erre már csak bólintani tudott. Elfutotta szemét a könny, ajkát összeszorította, mert erősen vonaglott. Sári átölelte, ő is sírt. A két barátinő egymás nyakába borult, halkán zokogtak.

— Sárím, kedves, kedves — mondogatta sírós mosollyal Annus —, ne sírj, ne sírj hát! — Még te vigasztalsz engem, ez a legszebb — kesernyéskedett Sári —, te vagy a boldogtalan és te vigasztalsz engem!

— Nem — intett különös, elrívült mosollyal Annus, és arcáról eltűnt az előbbi vonaglás —, nem. Én nem vagyok boldogtalan. Még sírok sokszor, szokásból, idegességből... de az igazság az, hogy boldogabb vagyok, mint addig, amíg nem történt meg bennem a döntés...

— Hogyan? Mit beszélsz? — ámuldozott Sári.

Hosszú mese következett. Annus a legapróbb részletekig elmondta Sárinak a szakitás lefoiyását.

— Te tudod, hogy én komolyan szerettem — mondta aztán mély sóhajjal —, mégsem tehettem másként. Ha most nem vetek véget a dolognak, később sokkal boldogtalanabbak lennénk volna.

- Nem egészen értelek...

Annus szelíden beszélt tovább:

— Néz, Sári, meg kell ezt értened. Te is én is mai nők vagyunk. Dolgozunk. Tanultunk éppen annyit tanultunk, mint a férfiak. Mint például Béla. De ő mégis ott tart felfogásban, mindenben, ahol az apja tartott. Nem tudja, mit jelent az, mai nőnek lenni. Hogy a magunk-fajta dolgozó nő valahogyan emberibb lett, mint a régi nők voltak. Asszonyiak, nőiesek is maradtunk, az természetes. De engem például már, — amíg férjhez nem mentem és nincsenek gyerekeim — nemcsak a ruha, mulatság, tánc és a magam szépítgetése érdekel, hanem a munkám is. És dolgozni, keveset keresni, de amellett mégis állandóan azzal törődni, hogy a legújabb divat szerint öltözködjem és olyan legyen, mint azok a nők, akiket mindennel ellát a férjük, azt nem lehet. Béla pedig ezt követelte tőlem.

Sári hevesen tiltakozott:

— Az lehetetlen! Béla okos fiú, be kellett látnia, hogy neked nincs módodban...

— Várj csak — intett Annus —, várj egy kicsit. Béla is éppen olyan kevés pénzt keres, mint én. De ő nem tud belenyugodni a szegénységbe. Neki illúziók kellene. És ezeket tőlem akarta kapni. Elmientünk például moziba. Alig volt pénzünk jegyre, de elmentünk, mert Béla akarta. És ahogy ültünk ott a mézötéren és láttuk a filmprimadonna bámulatosan ostoba mosolyát, Béla rámnézett és azt kérdezte: miért nem tudsz te soha ilyen vidáman nevetni?... Csodálkoztam: ez vidám nevetés, Béla? Hiszen ez olyan üresen, olyan lélek nél-

kül vigyorog, hogy látni is unalmas!... Dühös lett: de szép és könnyed és gondtalanság látszik rajta és megnyugtató, mert nem jut eszembe róla a nyomorúság, a házbér, a zálogcédula... Ebből nekem meg kellett éreznem, hogy az én mosolygásomban mindaz benne van.

— Kegyetlenség — csóválta a fejét Sári.

— Ugy van. És fájdalmas. Mert hidd el, én sohasem panaszkoltam Bélának. Sohasem sópánkodtam, sőt én voltam az, aki bátran mentem volna bele szűkös kis jövedelmünk mellett is a házasságba. De ő halogatta az esküvőt, mert ő gyűlölte a szegényságot, ő nem volt hajlandó egyszobás lakásban lakni, satöbbi, satöbbi.

— És?

— És ő volt az, aki lázadózott és elégedetlenkedett az étellel. És ha mentünk az utcán és szembejött velünk egy ismerőse, megláttam, hogy titokban rápillant az olesó cipőmre, a tavalyi kalapomra és elpirul... Az ősszel kedvében akartam járni, vettem egy drága prém-bundát részletre. Megkaptam alaposan, gondolható De akkor meg a ruháimmal volt baj, mert Bélát bántotta, hogy a szép bunda alatt viseltes, olesó ruhákat hordok. És én szenvedtem többet, mert én is nő vagyok, hű és tetszeni szerettem volna neki és fájt nekem, hogy szenvedni láttam... Sári, én már lábujjhegyen jártam, hogy ne kopjon le a cipőm sarka. Soha nem regliztem, soha nem vacsoráztam, hogy a hajam állandóan fodrásznál kezeltessem. Fes-teltem, pudereztem az arcom, pedig rettenet-

Azenzio tábornok, a spanyol vörös hadsereg parancsnoka Franciaországba menekült

Nyilatkozott az újságíróknak, hogy mi az oka a vörösök sorozatos vereségeinek

Burgosból jelentik: A keddi nap folyamán a spanyolországi hadszíntér egyik részén sem voltak jelentősebb harcok. A nemzeti csapatok az eddig elfoglalt területek biztosítására és az állások kiépítésére szorítottak.

A sevillai rádió jelentése szerint a marxisták visszavonulás közben magukkal vitték az elesettek holttesteit. A talaverai hadszíntérről ezeröttszáz holttestet hurcoltak magukkal a vörösök. A nemzeti csapatok főhadiszállását Avilába helyezték át, mely közel fekszik a hadműveletek színteréhez.

Asenzio tábornokot, a Madrid körüli vörös hadsereg parancsnokát a Caballero-kormány néhány nap előtt elmozdította állásából. A tábornok az elmozdítás után életét veszélyeztetve látván, megszökött Madridból és Franciaországba menekült. Itt az újságírók beszélgetést kértek tőle, s e beszélgetés során a tábornok arról is szólt, hogy a vörös hadsereg sorozatos vereségeinek mi az oka. Szerinte a vörös csapatok fejelemzettsége és a harci kedv hiánya okozta a vereségeket. Ugyanebből az okból nem lehet kellőképpen megszervezni Madrid védelmét se.

A burgosi kormány spanyol Marokkóba haj főbiztosát nevezett ki. Az új kormánybiztos kedden nyújtotta át megbízólevelét a kalifának. A kalifa nagy örömet fejezte ki, hogy a madridi kormány megbízottja helyett a nemzeti kormány képviselőjét üdvözölheti.

HATVANNYOLC LYONI GYAROS ÜZTE A TITKOS LŐSZERGYÁRTÁST MADRID RÉSZERE.

Lyonból jelentik: Mind nagyobb arányú politikai bótránnyá dagad az itteni kézigyártás titkos üzemeinek a leleplezése. A megindított nyomozás megállapította, hogy hatvan-nyolc lyoni gyáros foglalkozott Madrid részére lőszergyártással. A megbízást egy Menol nevű francia repülőőr kapták, aki a madridi kormány csapatainál teljesített szolgálatot. A repülő elűnt lakásáról és a rendőrség eddig nem tudott nyomára jutni. A rendőrség 140 ezer darab szállításra kész kézigyártást foglalt le.

Londonból jelentik: A Reuter jelentése

nehezen tudtam pudert venni. Éjszakánként órákhosszat szedegtettem a selyemharisnyámon a leszaladt szemeket... éhesen.

— És mindezt ő nem tudta?

— De tudta. Mert vidáman, mozimosollyol, tréfálkozva elmondogattam neki. Azt reméltem, észrele. De nem. Legfeljebb keserűséget láttam ilyenkor az arcán.

Sári hangosan kifakadt:

— Mindez csak azt bizonyítja, hogy nem szeretett téged!

Annus lehajtotta a fejét:

— De igen. Szeretett. Most is szeret. De férfi. És a hiúsága erősebb nálam. És nem hiszi el, hogy ezek miatt szakítottam. A hivatalban naponta találkozunk. Látja, hogy most nyugodt és boldog vagyok. Beszélünk is. Hiába. Nem hiszi, hogy más is boldoggá tud tenni engem, mint az, amit ő kíván nekem...

Kétségbe hallgattak. Aztán Annus sóhajtván vállat vont:

— Nem tudtam tovább folytatni azt az életet. Most van hat pengőm, mert két hete nem voltam fodrásznál, hanem magam mostam meg a hajamat... Még ma veszek egy vázát és minden harmadnap friss virág lesz benne... És ettől boldogabb leszek, mint a fodrászremektől a fejemen! És a nyárra nem veszek új kalapot, mert a tavalyi is jó lesz és azon a pénzen elviszem a nővérem kislányát az Állatkertbe, meg a Margitszigetre... és ott is boldogabb leszek a kislánnyal, mint mikor Bélával voltunk, mert a kislány nem fogja szégyelni, hogy elegánsabb nők is sétálnak, mint

szerint egy szovjetgőzös keddi délelőtt Spanyolországnak szánt rakományt áthaladt a Dardanellákon.

OLASZORSZÁG ÉS NÉMETORSZÁG IS MEGSZAKITJA A SPANYOL VÖRÖS KORMÁNNYAL A DIPLOMACIAI ÖSSZEKÖTTETÉST.

Párizsból jelentik: A *New York Herald* párizsi kiadása azt írja, hogy a berlini külügyi hivatalból kiszivárgott hírek szerint Olaszország és Németország a legközelebbi időben Portugáliához hasonlóan, megszakítják a diplomáciai összeköttetést a madridi kormánnyal. Franco tábornok kormányát azonban csak Madrid elfoglalása után ismerik el.

Schmidt Guido osztrák külügyi államtitkár Horthy Miklós magyar kormányzónál

A hivatalos sajtóiroda közlést adott ki a budapesti osztrák—magyar megbeszélésekről. — Előkészítették a bécsi hármastalálkozót

Budapestről jelentik: *Horthy* kormányzó keddi délelőtt kihallgatáson fogadta *Schmidt* Guido osztrák külügyi államtitkárt, akit villásreggelin látott vendégül. Ezután *Schmidt* egyórás megbeszélést folytatott *Darányi* Kálmán miniszterelnökkel és *Kánya* Kálmán külügyminiszterrel.

A Magyar Távirati Iroda a látogatással kapcsolatban a következő jelentést adta ki:

— *Schmidt* Guido osztrák külügyi államtitkár, aki tegnap Budapestre érkezett, hogy mint az osztrák külügyek új vezetője, a magyar politikai élet mértékadó személyiségeinek bemutatkozzék, felhasználta ezt az alkalmat arra, hogy eszmecserét folytasson azokról a kérdésekről, amelyek az európai közvéleményt ezidő szerint foglalkoztatják és a két országot különösen érdeklik. Megelégedéssel állapítható meg hogy

kérdezi Ön joggal, mielőtt bármit vesz.

Mi

PALMA kaucsuksarkot

ajánljuk és rögtön megmondjuk főelőnyeit. A PALMA kaucsuksarkok idegeit kimélti, egészségét védi és példátlan tartósságával kiadással csökkenti.

Csak

• PALMA védjegy jelent PALMA minőséget.

Ausztria és Magyarország hosszú évek óta tartó együttműködése rendkívül hasznosnak bizonyult azokban a kérdésekben is, amelyek a mai komoly, általános helyzetre vonatkoznak.

— Az osztrák külügyi államtitkár és a magyar kormányfő közötti megbeszélések újabb bizonyosságát nyújtják azoknak a törekvéseknek, amelyeket ez a két, szoros barátságban élő dunai állam követ. Hivatva lesznek ezek a megbeszélések arra is, hogy előkészítsék a magyar—olasz—osztrák külügyminiszterek november 11. és 12-re kitűzött bécsi találkozóját. Ezen a találkozón, mint már előre megállapítható, a békés, pozitív építőmunka eszméje a római hármastalálkozók szellemében új megerősítést fog nyerni. Ez a találkozó nemcsak a közvetlenül résztvevő országok, hanem az európai közösség szempontjából is jelentős lesz.

én... Cipőt nem veszek ujat, hanem megtalpaltatom a régit és sokkal nyugodtabb leszek, mert nem kell rá olyan rettenetesen vigyáznom és érezni fogom, hogy jobban illik a szegénységemhez... és rádiót veszek részletre és hallgatom esténként...

— Egyedül, — vágott bele Sári.

— Egyedül — bólintott szomorú mosollyal Annus, — egyedül, de olvasni fogok. A mozijegyek árából olyan könyveket veszek, amelyek érdekelnek és a munkámhoz tartoznak... és hidd el, Sári, hidd el, ezer és ezer apró öröömöm lesz és nem leszek boldogtalan! Eddig ez az egy nagy érzés töltötte be a szívemet. Mindent csak ezen keresztül éreztem. Nagy bőséges forrás volt ez a szerelem a szívem mélyén. De most erővel betemettem. És már érzem, hogy sok-sok apró forrás bugyog fel körülöttem, amelyekből apró érzések kelnek életre, jók, kedvesek, bensők, emberiek... És ezután nem kell rettegnem, hogy ne szakadjon el a bundám. Örülhetek majd, ha süt rám a nap és könyvre is jut a jövedelemből. Dolgozhatom azért, hogy a pályámon haladjak és ne az agyonápoltnők versenyében... És imádkozom, hogy majd egyszer, talán később, vezéreljen utamba valakit a jó Isten, aki nemcsak kívülről akar látni engem, hanem belülről is... aki megérti, hogy mai nő vagyok, modern, aki — igen, aki szép is akar lenni, a szép ruhát is szereti, hogyné. — de akinek valahogyan mégis fontosabb már sok minden más is, nem csak az, hogy a nőlegény elégedett legyen menyasszonya külsejével...

Juliana holland trónörököső Berlinben.

Reckenwahn-i tartózkodása után, ahol nőlegénye látogatta meg, Juliana holland trónörököső Berlinen keresztül tért vissza hazájába. Berlini szállodája előtt egy kislány virágcsokrot nyújtott át neki

Károly trónörökös, a későbbi IV. Károly magyar király látogatása Mercurea-Ciucon

Mercurea-Ciuc, október 26. Irásztalom évi „nagyakarítás”-a közben halványlila litografált irás került a kezembe. Egy darab történelmi színlap a közelmúlt háborús világ életéből. A magyar-osztrák haderő hatodik hadtestparancsnokságának 1916 október 27-én kelt napiparancsa. A stílizált betűkkel, határozott vonásokkal megírt parancs, amelyet Ennsér őrnagy írt alá, azt adja tudtul annak, akit illet — szigorúan és következményekkel járban, — hogy Őfensége Károly Ferenc József trónörökös, a keleti haderők főparancsnoka, 1916 október 28-án délután pontosan két órakor Mercurea-Ciuchba, az akkor Csíkszeredának hívott városba érkezik. A megfelelő katonai és polgári fogadtatás a vármegyeház előtti parkban történik.

A pontosan húsz évvel ezelőtt kiadott katonai parancs a világháború közepére esik. 1916 október 27. Az osztrák-magyar haderők megszállották országrészünknek akkor kiürített keleti részeit. M.-Ciucon akkor alig volt a polgári lakosság köréből otthon néhány ember. A hatóságok is csak akkor költöztek vissza. A város különböző pontjain még füstlőgtek a felégett házak üszkös romjai. Ennivalóról szó sem volt. Minden a katonaság foglalt le. Legfeljebb kincs a gyufa és petróleum, mert a városi villanyüzem még nem működött. Kimondott úr a városban és a környékén a hadsereg.

Az ilyen körülmények között kibocsátott hadiparancsban vannak olyan részletek és szinte kínos aprólékosággal kidolgozott rendelkezések, amelyeket ma talán alig értünk meg. És mégis valahogy tisztelget érünk olvasásukra, hogy a nagy világháború derekán is érvényben voltak a katonai formaiságok és a „Dienstregelema”.

A napiparancs megállapítja a katonai és világi előkelőségek felsorakozásának sorrendjét. Precíz számításokkal van kijelölve mindenkinek a helye. Az erre vonatkozó és a parancsban közölt térkép katonai művészi munka. Megjelöli a parancs a ruhák minőségét is, különösen a polgári előkelőségek részére. A katonai díszszázadok és előkelőségek részére megéppen gallérgombigmenő részletes rendelkezések vannak.

A parancs szerint Őfensége délután két órakor érkezik. A katonai és polgári előkelőségek azonban már egy óra 45 perckor pontosan el kell foglalniuk kijelölt helyüket. A térképen még az is megvan jelölve, hol, melyik kapun jön be Őfensége, hol kezd a tisztelgések fogadtatását mit szabad és mit nem csinálni. Szigorúan megvolt hagyva a meghívott vendégeknek, hogy Őfenségetől semmit sem szabad kérdezni. Felelni is csak akkor, ha kérdez. Szabatosan, röviden, katonásan. A tisztelgések fogadtatását Őfensége a tisztelgésre felállított díszszázad jobb oldalán elhelyezett hadtestparancsnoknál kezdi meg, folytatja a sorra következő „elapp”-parancsnoknál, azután elvonul a díszszázad előtt. Majd következnek a hadtestparancsnokság tisztjei. Ezeknek sorát Albrecht főherceg nyitja meg, aki akkor hadnagyi rangban volt. Utána Svoboda és Ennsér „rittmeister”-ek következnek, majd Theisz kapitány, a személyl biztonság főnöke. Tőlük szigorúan kimért két méterre — a térképen külön matematikai számítással megjelölve — a vármegyeház előtti parkban pedig fehér festékkel kirajzolt vonalon) más beosztású tisztiek csoportja. Ujabb két méterre a hadtáp és egészségügyi osztagok kiküldött tisztjei. Proch őrnagy, aztán az egészségügyi főnök, ételmezési főnök ezredesi rangban zárták be a csoportot. Hátuknál mérőszalaggal kimért távolságra gr. Kürigl és Nékay lovassági kapitányok és gróf Stamm főhadnagy következtek. Két oldalt Gerch és Brückner kapitányok, hátuk mögött volt a he-

lye a helyőrség ezredesének, akiket Gárdonyi főhadnagy és Kubinyi hadnagy kísérték.

Az első vonalban lévő ötödik formációt a csendőrség és a kórházak parancsnokainak tartották fenn. Báró Diószeghy csendőrszázados mellett dr. Neugebauer ezredorvos következett. A hatodik formációt a bajor divízió tisztjei képezték. Tőlük aztán több méterre a hetedik formációt a polgári tisztviselők (Zivalfunktionäre) képezték. Jobb oldalon az élen dr. Gyalóky Sándor főispán, mellette az azóta megboldogult Fejér Sándor alispán, utána dr. Sándor Gyula, központi járás főszolgabírája, aztán dr. Gál József, a város polgármesterhelyettese, majd Fejér György szolgabíró, a szükséges időkre kinevezett alkalmi rendőrkapitány, majd dr. Orbán Gábor városi főjegyző. A legutolsó csoportot a papság részére tartották fenn. Dr. Csipak Lajos személynáriumi régens, főgimnáziumi tanár képviselte a papságot.

A parancsnak érdekes megjegyzése, hogy kedvezőtlen idő esetén a polgári előkelőségek, — de csak azok — a vármegyeház kinyitott nagykapuja alatti, a lépcsőházban helyezkedhetnek el. Érdekes figyelem. Bizonyára kimélni akarták őket a meghűléstől, vagy hogy a ruhájuk megázna az őszi eszések esetén. A katonáknak ellenben mit jelentett volna a rossz idő?

Hogy miket kérdezhetett a trónörökös a tisztelgésre megjelent katonai és polgári vendégektől, arra legfeljebb azok az érdekelt emlékezhetnek, akik bizonyára nagy megtiszteltetésnek és kitértetésnek könyvelték el, hogy a trónörökösrel kezét szoríthattak. Dr. Gál József ügyvéd, volt városi főjegyző, aki akkor polgármesterhelyettes volt, elmondja, hogy Károly trónörökös, akkor pompázó ifjúságában igen rokonszenves volt úgy a katonaság, mint a polgárság körében.

— Hogy hívják? — kérdezte tőle.
— Dr. Gál József.
— Hol végezte a tanulmányait?
— Clujon, ügyvédi vizsgát Tg.-Muresen tettem.

— Mi volt azelőtt?
— Ügyvéd.
— Hány lakója van most a városnak?
— 89, a többi elmenekült.

Mindenesetre sablonos kérdések voltak akkor, amikor a város romokban hevert és a polgárság az éhínség küszöbén állott.

De ez a meleg érdeklődés, ami a sablonos szavakból is kicsendült, a jólesés érzését váltotta ki az emberek szívéből. Melegen érző szívből jöttek a kérdések s azért meleg fogadtatásra is találtak.

Albert István.

Anekdóta-lexikon

Nikita király nagyon zsugori ember volt. Az orosz cár évenként egymillió frank kegydíjban részesítette, a bécsi udvar pedig félmillió frankot adott neki évenként.

— És mi — mondogatták a crnagóci miniszterek — nem tudjuk elképzelni, hogy mit csinál a király ezzel a rengeteg pénzzel.

Amikor Helena leánya 1901-ben férjhez ment III. Viktor Emánuel olasz királyhoz, Nikita vásárolt magának egy ragyogó cilinderkalapot, melyet kerek tíz esztendeig viselt s melyben ez alatt a tíz év alatt számos látogatást tett külföldi udvaroknál. Végre maga is ráunt a kopott jászagra és egy nagylelkű pillanatában odaajándékozta a viharvert cilindert inasának. A komornyik kivásárolta a cilinderkalapot és büszkén feszített vele Cetinje utcáin. Egy napon a komornyik sétája közben összetalálkozott Nikita királlyal, kinek feltűnt a szép cilinderkalap és megkérdezte, hogy hol vette.

— Felségéd maga ajándékozott meg vele, — hangzott az alázatos válasz.

— Micsoda? És ajándékoztam volna neked egy ilyen szép kalapot? Ilyen ostobaságot nem követhetem el. Ugyis megint el kell látogatnom Bécsbe, legalább nem kell majd kalapra nézni kiadnom.

Es a szegény komornyik hiába mentegődött, vissza kellett adnia a cilindert.

Féltékenység

Üzenet — asszonyoknak!

A szó nyomtalanul elröppen, — az írás megmarad. Jegyezzük le tehát a mélyenszántó gondolatot. — Az eszme még olyan, mint az elvetett mag, amely talán kisarjad. — Szép aratás ígérkezik.

Márton Áron plébános a katolikus nő missziósszervezet cluji közgyűlésén bomlasztotta ki a gondolatvirágot, amely csodálatos szépségben pompázik:

„Legyen az enyém is a falusi testvérem gondja”.

Minden keresztény asszonyhoz szól az idézet.

— A nap huszonnégy órája nem múlik el anélkül, hogy valamilyen formában ne találkozzunk a „modern nő”-vel. Akinek talán nincs meghatározott életcélja. A dolgozó nővel, aki már családfenntartó. A nővel aki... ezer formában és keretben jelentkezik a mindennapi életben.

— Ezek a nők ismert típusok. Akiről regényt és riportot írnak, akinek az életét a nagynyilvánosság előtt boncolják. Talán pelengérré állítják, vagy dicsőítik?

— Foglalkoznak vele — problémáit tárgyalják.

— A névtelen asszony, akivel senki sem foglalkozik: a falu asszonya. — A névtelen katona.

— Ő a hagyományok ősi őrzője. Apolja a családi tűzhelyt már-már kialvófélben lévő lángját. Nélküle bús reménytelenségbe omlanék össze a szép jövő. Gyermeket nevell.

Mit köszönhetünk még a falusi asszonynak?

— A falusi kisbirtokok megtartását. Aggódo gondoskodásuk és fáradhatatlan munkálkodásuk nélkül elkötavetyélnének a kis föld, amely a falusi család létalapja. A falvakban aránylag kényelmesebben él a férfi, mint az asszony, akinek a sorsa csak az örökös munka és lemondás. Elhanyagolja magát, mert minden idejét és gondolatát lefoglalja a család és a föld.

— Vigasztalása? — Az áhitat. — Halálos fáradtan is elbandukol a templomba, hogy telki erőt és vigaszt merítsen.

— A szociális munka célkitűzéseiben első-sorban a föld asszonyára kell gondolni!

— Aggódova figyeljük a városba szakadt falusi leányt és asszonyt, hogy lelkiismeretlen és felelőtlen emberektől megóvjuk eredeti üdeségükben. Itt a városban is törődjünk vele, hogy amikor visszatér szülőfalujába, testileg és szellemileg felvértezve legyen a rá váró életküzdelmekben.

A keresztény, városi nő kötelessége: „minél több falusi testvérem gondját magamévá tenni!”

n. l.

XI. PIUS PAPA koronázása ezidél évfordulója alkalmából ez a gyönyörű könyv jelent meg Kállay Miklós:

A pápa és a Vatikán

A pompás könyv egy szakavatott író tolla mellett 100 gyönyörű képpel mutatja be Szent Péter mai utódát a leghatalmasabb koncepciójú pápák egyikét. Megmutatja őt a vatikáni szertartások kaprázatos pompájában, a zarándokok százezreinek hódolatától övezve. Megmutatja államférfiúi bölcsességében és legmeghittebb és legtisztább nemes emberl mivoltában. Ime néhány fejezet a könyvből: Diadaloszlop és a pápa' széke. A lombard városkát a Vatikán trónjára. Ratti hibornok megválasztása. A Conclave és XI. Pius választása. A hódolati fejedelmek. Hogy tört a Pápa egy napját, stb. stb. A könyv ára 264 lel és portó. Megrendelhető lapunk könyvosztályánál.

Gerely Jolán:
Hivatás vagy robot
(A dolgozó leány)
Ára 110 lei és portó.
Kapható könyvosztályunkban

V. é...
a...
n...
birod...
után...
től k...
doni...
állom...
vatal...
továb...
met...
jelent...
gadta...
I...
néme...
Hang...
a né...
lyebb...
erős...
ezek...
I...
ügy...
Ez a...
még...
kés...
lemr...
I...
rint...
Ribbe...
után...
sét...
A...
ugyan...
ral ta...
politi...
mek...
rül o...
dést...
I...
zelo...
eszm...
felt...
nek l...
jet-O...
vetett...
hogy...
Mosz...
lásra...
bevét...
azt is...
tud n...

Cobur...
Györg...
ban

Ribbentrop, az új német nagykövet megérkezett Londonba

Honfitársai feltünőbb fogadtatásban részesítették. Az új nagykövet a kommunizmus elleni bírálattal nyilatkozott a sajtónak

Londonból jelentik: Ribbentrop, a német birodalom angliai új nagykövete hétfőn délután érkezett meg az angol fővárosba. Dower-től kezdve vele utazott Németország eddigi londoni ügyvivője, Bismarck herceg is. A londoni állomáson a nagykövetet az angol külügyi hivatal egyik magasrangú főtisztviselője fogadta, továbbá megjelent üdvözlésére a londoni német kolónia igen sok küldöttsége is. A megjelentek az érkező nagykövetet igen lelkes fogadtatásban részesítették.

Ribbentrop még a hétfői nap folyamán a német követségen fogadta a sajtó képviselőit. Hangsúlyozta, hogy különös feladatának tekinti a német—angol barátsági viszony minél mélyebb és szilárdabb kialakítását, fenntartását és erősítését. További kijelentései során még ezeket mondotta:

— A vezér (Hitler) meggyőződése az, hogy úgy az európai békére, mint a brit birodalomra egyetlen veszély a kommunizmus terjesztése. Ez a legnagyobb rossz, ami csak lehetséges, s még amellé az is baj, hogy az emberek igen későn vettek tudomást erről az igazi veszedelemről.

AZ ANGOL SAJTÓ HELYESEL.

Londonból jelentik: A „Star” jelentése szerint az a szovjetellenes nyilatkozat, amelyet Ribbentrop londoni követ hétfőn megérkezése után tett, megnyerte a külügyi hivatal tetszését. A külügyi hivatal és az angol diplomácia ugyanis újabbán a német szovjetellenes táborral tart, mert Szovjet-Oroszországot az európai politikában nem tartja többé fontos tényezőnek. Angol diplomáciai körök remélik, sikerül odahatni, hogy a francia—szovjet szerződést is egészen az ártalmatlanságig higítsák fel.

Londonból jelentik: Garwin James, a vezető közgazdasági politikus és a Népszövetség eszméjének egyik legerősebb angol szószólója feltűnő cikket írt folyóiratának, az „Observer”-nek legutóbbi számában. A cikk támadja Szovjet-Oroszországot a spanyol eseményekben követett politikája miatt. Garwin azt ajánlja, hogy elővigyázati intézkedéseket kell tenni Moszkva módszere ellen, „melyek felfordulásra vezetnek”. Rámutat arra, hogy Madrid bevételére „Moszkva veresége” fog lenni. Aztán azt is mondja, hogy a Népszövetség csak akkor tud megizmosodni, ha a szovjetállam lemond

a más államok ügyeibe való avatkozásáról, s ha „egy jobb Európa alakul a Szovjet nélkül.”

GÉPESITIK AZ EGÉSZ ANGOL SZÁRAZFÖLDI HADERŐT.

Londonból jelentik: Az angol birodalmi véderő tanács elhatározta az egész angol szárazföldi véderő teljes gépesítését. Az összes lovaszereket kis páncélos gépkocsikkal látják el és teljesen kiküszöbölik a lovakat. Angliában attól tartanak, hogy a gépesítés még jobban megnehezíti a toborzást, mivel a sportkedvelő angol ifjuság egy részét eddig is az csábította a hadseregbe, hogy ott áldozhat lovaglási szenvedélyének.

REJTÉLYES TÜZESETEK, MELYEK AZ ANGOL HADSEREGET KÁROSÍTIJÁK.

Londonból jelentik: Kedden Anglia két különböző részében is rejtélyes tüzeset fordult

Stojadinovics miniszterelnök Törökországban a Balkánszövetség új külpolitikájáról tárgyal

A bolgárok feltűnő szívélyességgel fogadták az átutazó jugoszláv kormányfőt

Belgrádból jelentik: Stojadinovics, jugoszláv miniszterelnök, minit ismeretes. Ankarába utazott, hogy résztvegyen a török nemzeti ünnepségeken. Stojadinovics ezt az alkalmat természetesen felhasználta arra is, hogy megbeszéléseket folytasson Törökország vezető politikusaival. A megbeszélésen a Balkán-szövetség olyan külpolitikai tájékoztatójának a lerve is fölvetődik, hogy a szövetség államai a semleges-ség irányába forduljanak.

Stojadinovics távolléte idejére a miniszterelnökségi teendőket ellátásával Korosec belügyminisztert bízta meg Pál kormányzóherceg

Stojadinovics és felesége Ankarába utazva Bulgárián utazott keresztül. Dragomad határállomáson a jugoszláv miniszterelnököt Kús-

HÜLÉSNEK-GRIPPÁNÁL

TESTA
GYÓGYIT

Minden gyógyszerárban Kapható

elő. A brooklandsi repülőiskolában, eddig még ki nem derített körülmények között tűz ütött ki, elhamvasztot nyolc repülőgépet és felrobantott egy benzintartályt. A tűzoltóknak csak nehezen sikerült a tűz továbbterjedését megakadályozni. Csaknem ugyanabban az időben gyulladt meg a Kent grófságban levő, Crayfordi Wickers-művek fegyvercsomagoló terme és a kétszázhetven méter hosszú épület teljesen leégett.

seivanoff bolgár miniszterelnök és külügyminiszter, Juricici, szófiai jugoszláv követ, valamint számos hivatalos bolgár személyiség fogadta. A két kormányfő találkozója igen barátságos volt. Stojadinovics a bolgár újságírók előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Nagy örömmre szolgál, hogy Bulgárián utazom keresztül s alkalmam nyílt üdvözölni régi barátomat, Kússeivanoff miniszterelnököt. Ami a bolgár-jugoszláv kapcsolatokot illeti, annyit mondhatok, hogy azok sohasem voltak kielégítőbbek, mint Kússeivanoff kormányralépése óta.

A szófiai állomáson Stojadinovicsot és feleségét Boris király képviselőjében Panoff, a királyi kabinetiroda főnöke üdvözölte. Megjelentek még fogadtatására a külügyminisztérium vezető tisztviselői, valamint Törökország, Csehszlovákia és Görögország szófiai követei s a román ügyvivő.

A pályaudvar díszvárótermében történt rövid beszélgetés után a jugoszláv miniszterelnök és felesége továbbutazott Ankarába.

Az osztrák külügyi államtitkár hazautazott

Budapestről jelentik: Schmidt Guido osztrák külügyi államtitkár, szerdán reggel elutazott Budapestről.

Azana visszatérését követelik a madridi vörös katonák

Lapzártakor jelentik Párizsból: A sevillai rádió jelentése szerint Madridban a milícia osztagai a miniszterelnökség elé vonulva hangosan követelik, hogy Azana elnököt Barcelonából hívják vissza. A vörös és anarchista szakszervezetekben áruházzal gyanúsítják és vádolják Cabanillas tábornokot, a Madrid körüli vörös csapatok új parancsnokát. A szakszervezetek követelik, hogy a tábornok ellen indítsanak hadbíróági eljárást az utóbbi napok katonai kudarcá miatt.

Német frontharcosok látogatása Angliában.

Coburg herceg vezetésével német frontharcosok érkeztek Angliába, akik folytatni akarják az V. György király halála következtében félbeszakított megelőző tárgyalásokat. Képvonul Londonban a waterlooi állomáson W. Bismarck, az angol légio kapitánya üdvözlöi Coburg herceget.

BUCURESTI LEVÉL

A román-magyar-francia szakos borbélyeség

Október 27. Mesélték nekem, hogy Bucuresti egyik legelőkelőbb borbélyműhelyében, a Brătianu-úti „Lidó” fodrászteremben van egy magyar segéd, akinek tanári végzettsége van. Egyáltalában nem látszott hihetetlennek a dolog, hiszen a mai világban minden lehetséges, azért siettem felkeresni a derék fiatalembert, aki az elhelyezkedés nagy feladatát ilyen tiszteletreméltó eréllyel és elszántsággal oldotta meg.

A híres Lidó-palota tőszomszédságában van ez a fodrászterem. Az utca felé nem sokat mutat, de bent fényes, sőt pompás berendezésű. Világos faburkolat öltözeti a falakat, metszett tükrök csillognak mindenfelé, modern gépi berendezések, villanyeszközök működnek nagyüzemszerűen s a terem egyik oldalán izléselesen függönyözött női fodrászfűlkék sora fut végig.

— A főnök urat keresem, — szóltam, amikor beléptem.

Az egyik függöny mögül fehér köpenyben pirospozsgás szőke úr lépett elő nagyon szolgálatkészen, de azért öntudatosan. Megmondta neki, hogy ki vagyok.

— Önnek van egy munkása, — folytattam — akinek a nevét nem tudták megmondani nekem, de akiről úgy hírlík, hogy tanári oklevele van.

A tulajdonos nagy szemeket meresztett.

— Nekem? ... Ilyen munkásom? Erről nincs tudomásom.

— De úgy kell lennie, — erősködtem. — Szeretnék beszélni vele.

A főnök befordult az egyik fülke függönye mögé, ott puszogott egy keveset valakivel, aztán a másik fülkébe ment, onnan is vállvonogatva jött elő, majd a harmadikban folytatta a tudakozódást, mert nyilván a női fodrászairól tételezett fel nagyobb műveltséget. De miután ott sem sikerült felfedeznie a tudós borbélylegényt, megállt a nagy szépítő-üzem közepén s elkiáltotta magát:

— Kinek van itt közületek tanári diplomája? Ez az úr keresi.

A fürge borbélykezek megálltak, mindenki arra fordult s egy középső kisasszony, aki éppen egy kövér kopasz úr körmein munkálkodott, olyan nagyszemű csodálkozással emelte föl ritkaság, mélybarna fejét, hogy kezdett a tanári oklevél nem érdekelné.

Most azonban az ellenkező oldalon egy kissé görnyedthátú, szelíd arcú, szerény megjelenésű, vékony fiatalember nyugodtan letörtülte a borotváló szappanhabot a kezéről és előlépett.

— Én vagyok az.

A főnök rendelkezésemre bocsájtotta munkáját, leültünk a terem közepén a várakozó asztal mellé, magyarrá fordítva a beszélgetést, kezdtem vallatni a fogót.

— Tulajdonképpen, — szerénykedett, — még nincs meg az oklevelem; egy-két vizsgám hiányzik hozzá... De a négy lehallgatott egyetemem megvan. Különben ez az egész talán nem is újságírói téma.

— Azt csak bizza rám... Ha valaki tanári végzettséggel leáll szappanhabot verni, — ez mégsem mindennapi.

— Tessék elhinni, egyre gyakoribb eset. Nekem is van egy kartársam, aki asztalos lett s most Reghinul Săseşchen jólmenő műhelye van. Nagyon elégedett a helyzetével.

— Ön is?

— Gyorsan, őszintén felelt:

— Igen.

Aztán elmondta, hogy ő már gimnázista korában kitanulta ezt az ipart az apja borbélyműhelyében, Târgu-Muresen. Párhuzamosan készült az öröklött mesterségére s a tudományos pályára, úgyhogy most már tíz éve fel szabadult segéd. Bucurestibe csak azért jött, hogy tovább képezze magát.

— Nagyon szerettem a tanári szakmát is, — mondotta. — Sok pedagógiai érzékem van s

állandóan voltak tanítványaim, mikor *mint státusi ösztöndíjas tanárjelölt* a cluji egyetem hallgatója voltam. De ugyanakkor dolgoztam borbélyműhelyekben is... Közben az öcsém is feljött Clujra tanárjelöltnek, az apám pedig megbetegedett, valakinek vezetnie kellett a tg.-muresi üzletet, ezért negyedéves koromban megszakítottam a tanulmányaimat. Az öcsém azóta tanár egy státusi gimnáziumban, én pedig okosabbnak érzem, ha megmaradok borbélynak. Nem bántam meg: van olyan hónap, hogy többet keresek, mint az öcsém.

— S nem vágyik vissza a szellemi foglalkozásba?

— Egy cseppet sem, — felelte meggyőződéssel. — Néha ugyan eszembe jutnak volt tanulmányaim... Magyar volt a főszakom s román, franciát választottam melléktárgyaimul. Esténként elnézegettem magyar szeminaryumi dolgozataimat s olvasgatom eredetiben Voltairét, Racinet. Ilyenkor egy-egy pillanatra, igaz, átfut bennem, hogy az mégis csak más élet volna, de nem kell nagy lelki erőfeszítést kifejtenem, hogy elhallgattassam ezeket a gondolatokat. Teljesen belelétem magam a borbélymesterségbe... s tessék elhinni, nem is olyan rossz foglalkozás ez. És szellemi tekintetben se molyan utolsó. Merem állítani, hogy előfordulnak félórák, órák, amelyekben erősebb szellemi munkát fejt ki, mint amilyent nemely álmos, felettétő órán egy-egy tanár végez. Vannak vendégeink, akikkel, amellet, hogy jól meg kell nyírni, borotválni őket, állandóan kellemesen csevegni kell és én ezt a csevegést három nyelven: románul, franciául és magyarul végzem itt... Igen előkelő vendégeink vannak, mert a gazdám külföldet járt ügyes ember, aki németül, franciául, angolul, olaszul beszél, úgyhogy ideszoktatta a diplomáciai testület tagjait... Követek, ügyvivők, attasék adják itt egymásnak a kilincset s bizony azokkal szemben nemcsak mint ügyeskező fodrászok kell, hogy megálljuk a helyünket. De viszont meg is fizetik az igyekezetünket. Jó jövedelmük is van ezeknek a diplomatáknak, de meg nem is ismerik elégsé a pénz értékét... A napokban egy svájci kurir kétszáz lei borraivalót adott.

Meleg öröm fénylett a szemében, ahogy a hatalmas borraivalóra gondolt. Igazán nem vártam, hogy ilyen kiegyensúlyozott lelkű, kisfigényű, boldog embert fogok megismerni benne.

— S mit csinál a szabad idejével? El társadalmi életet?

— Egyáltalában nem. Egészen visszavonultan élek. Lehet, hogy lelki visszahatás ez nálam, de nem kutatom. Azt hiszem, könnyű volna egészen jó társaságokba is bejutnom, annak ellenére, hogy a mesterségemmel előzőkeny

A curtici határállomáson letartóztattak egy bucuresti csekkhamisítót

Aradról jelentik: Nagyobb szabású csekkcsalási ügyben folytat nyomozást az aradi rendőrség büntügyi osztálya. A csekkcsalás központja tulajdonképpen Bucurestiben volt és az itteni büntügyi hatóság a fővárosi rendőrség átiratára indított vizsgálatot. A bucuresti rendőrség átiratában annak idején részletesen közölte a történeteket, az ügy azonban a nyomozás érdekeire való tekintettel nem került nyilvánosságra.

Nemsokkal a bucuresti büntügyi rendőrség megkeresése és az annak folytán kiadott köröztvény alapján az aradi rendőrség letartóztatott egy Schuermann nevű egyént, aki részese volt a csekkcsalásnak.

Mára azután ismét fordulat következett be a nagyobb szabású hamisítási bűntényben. A bucuresti hatóságok egy Saraga Siegfried nevű

hajlongások és borraivaló-elfogadások járnak. Már hívtak is több helyre. De én nem megyek. Bármelyik nap bekövetkezhetik, hogy haza kell utaznom Târgu-Muresre átvenni az apám üzletét, azért talán nem is érdemes. A lakásomon töltöm el tehát szabadidőmet olvasgatással és rádió-hallgatással. Szenvdélyesen szeretem a zenét, magam is hegedülgetek s a rádió minden más szórakozásomért bőségesen kárpótol engem.

— Milyen zenét szeretsz?

— Csak a klasszikusokat. Mozart a kedvencem és Bizet.

A fiatal tanár-borbély most hirtelen elhallgatott. Tekintete a bejáratra szegeződött, hol aranykeretes pápaszemű, alacsony, mongolarcú úr jelent meg. Felugrott mellőlem s csak ennyit mondott:

— A japán követ. Őt mindig nekem kell kiszolgálnom. Bocsánat.

Rohant, franciául üdvözölte a követet, isegítette felöltőjét, helyet kínálta s a következő percben már kente a habot a sárga diplomata képére. A tg.-muresi magyar tanárjelölt borotválta Nippon fiát a román főváros, Lido nevű borbélyműhelyében...

Külön megfigyeltem, hogy dolgozik. Semmi különbség se volt közte és más borbély között. Ugyanazok a jellegzetesen hajlékony, fürge és finom kézmozdulatok, ugyanaz az előzeny testtartás, ugyanaz a tiszteletteljesen bizalmas beszédmodor. Nézetem s el akartam képzelni a katedrán. Nem sikerült. A foglalkozás hetek, napok alatt teljesen átformálja az embert.

Tíz perc se telt belé s kész lett a nagy mű. A japán követ sárgásbarna ábrázata világosabb lett egy árnyalattal. A fiatal magyar borbélyeség megvárta, amíg a követ odacsúztatja neki a borraivalót, aztán ismét leült mellém.

— Szóval a neve. Igen jó vendég.

Megfogtak és lenyűgöztek ezek a különös ellentétek. S annyira érdekelt a bölcs törekvő és nyugodt kedélyű fiatalember, aki Voltairét olvas, klasszikus zenét élvez és buzzgón, odaadón borotválással keresi a kenyerét, — hogy mindent, mindent tudni szerettem volna róla.

— Ha megbocsát, — kérdeztem, — sohasem érzi megaláztatónak magát? ... Nem voltak még kellemetlen összetűzéseik? ... Egy-egy ideges vendég nem kergette arcába a vért? Nem vágta még senkinek oda, hogy maga egyetemet végzett ember?

Nagyon higgadtan és okosan felelt.

— Először is: végzettségemről nem szóltam senkinek sem itt, sem másutt, ahol dolgoztam. Jobb így. Megvan a munkakönyvem, ez a lényeg. Aztán: hál Istennek, szerencsés helyzetem van. Kizárólag előkelő, finom ur-emberek járnak ide. Még nem volt se velük, se munkaadómmal soha semmi kellemetlenségem. De ha lenne is, én mindennel számoltam. Minden kenyérkereseti forrás gyakorlásának vannak önértékelési pillanatai. Ezekkel meg kell alkudni. Az embernek a kenyerét, a munkáját szeretnie kell. Különben kín az élete.

Meghatottan és a jövőt derűsen látó hangulatban búcsúztam el a magyar-román-francia szakos borbélyeségtől. Jávör Béla.

Ovassátok és terjesszék a Magyar Lapok-at!

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye
Oradea, Strada Regele Carol II. 5.
SZÓFIZETÉSI ÁRAK: Belföldön: Egész évre 800, félévre 400
 negyedévre 210, egy hóra 70 let.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepeken 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cíj szerkesztő: **dr. Sutyok István**
 Cíj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.
 Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Enyhébb idő, sok helyen köd, főleg nyugaton és déien eső, délnyugati és nyugati szél.

BADOGGIO MARSALL A PÁPÁNÁL.
 Vatikánvárosból jelentik: A pápa Pietro Badoglio, Olaszország marsallját külön kihallgatáson fogadta. A fogadtatás fényes külsőségek között ment végbe s a pápa háromnegyed óráig beszélgetett el a marsallal, aki közben fiát is bemutatva a Szentatyának.

A MAGYAR KATOLICIZMUS IS KÉPVISELTETI MAGÁT A JÖVŐ ÉVI EUCHARISZTIKUS KONGRESSZUSON. Budapest-ről jelentik: A jövő év februárjában Manillában, a Fülöp-szigetek fővárosában tartandó eucharisztikus világkongresszuson a magyar katolicizmus is képviselteti magát. Serédi Jusztinián, Magyarország bíboros-hercegprímása dr. Nyisztor Zoltánt, a Magyar Kultúra szerkesztőjét bízta meg azzal, hogy e nagy világösszejövetelen a magyar katolikusokat képviselje. Dr. Nyisztor Zoltán a magyar katolicizmus egyik legmarkánsabb egyénisége s azért ez a legmagasabb helyről jövő megbízás osztatlan örömet keltett.

Gyémánt mellűt kapott ezredétől Mary királyi hercegnő. Londonból jelentik: Mary királyi hercegnő, VIII. Eduárd király nővére megtartotta első szemléjét a tábori távirás- és jelzőezred fölött, amelynek ezredtulajdonosává nevezte ki a király. A szemle befejeztével Clementi-Smith dandártábornok, az ezred parancsnoka, a hercegnőnek az ezred jelvényét ábrázoló pompás gyémántmellűt nyújtott át, mint az ezredbe tartozó 12.388 tiszt, altiszt és közlegény ajándékát.

TOVÁBB PUSZTIT AZ ANGOL PARTOKON DULÓ ORKÁN. Londonból jelentik: A brit partvidékek dühöngő orkánnak az eddigi megállapítások szerint 70 halott, egyelőre meg nem számolható sebesült és husz elpusztult repülőgép az áldozata.

Oradeán csökken a járványos betegségek száma. Az oradeai tisztiorvosi hivatal közlése szerint az összes járványos betegségek száma örvendően csökkent. Az összes gyermekparalízisben megbetegedett gyermekek meggyógyultak és újabb eseteket nem jelentettek be. A tifusz-megbetegedések száma is kétfőre csökkent s ugyanennyi diftéria beteg tartanak nyilván. Minden téren enyhült tehát a járvány, csupán a skarlát esetek mutatnak némi emelkedést. A jelen pillanatban 48 skarlát esetet tartanak nyilván. A betegek közül 45 a járványkórházban fekszik, míg hármat otthon kezelnek. Az esős időszak elmúltával a skarlát járvány is csökkenni fog.

Az oradeai Mezőgazdasági Kamara hivatalos árfolyama: búza 440-450, rozs 270-280, tengeri 230, árpa 300-310, csöves tengeri 130-140, zab 270-280, paszuly 570-580, napraforgó 300, tökmag 585, szalma 130-140, lucerna (takarmány) 190-200, szalma 30-35, hizott sertés (élő súly kg.) 20-21 lei.

Banati piac: búza 420-425, 6-tengeri 310, új-tengeri (nov.-dec.) 250, zab 260, árpa 290-310, korpa 240, napraforgómag 400, kismalmi liszt 780, nagymalmi liszt 800 lei.

A szabadforgalmi devizák árfolyamai: német márka 37.30-37.40, drachma 0.91-0.92, cseh korona 5-5.02, olasz lira 6.10-6.25.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Francia frank 4.25-4.50, svájci frank 22-23.75, angol font 491.75-492.75, olasz lira 5-5.50, dinár 93.50-105, belgas 16.50-18, hollandai forint 52-55, cseh korona 4.50-5, osztrák schilling 23.50-24.50, pengő 20-25, német márka 40-47, dinár 2.90-3.10, leva 0.90-1.20, zloty 18.75-19.25. Ezekhez az árfolyamokhoz a valuta felárat külön hozzá kell számítani.

MEGHALT GRÓF KÁROLYI LÁSZLÓ.
 Budapest-ről jelentik: Magyarország egyik leggazdagabb főura, gróf Károlyi László, a Károlyi-család szeniorja 71 éves korában, Főthon meghalt. Gróf Károlyi Lászlónak a világháború előtt Transsylvaniaiban is nagy birtokai voltak.

Szárazabb lesz-e a klíma? Hosszabb idő óta kísért az a veszély, hogy Közép-Európa a vizek lecsapolása miatt lassan ki fog száradni. A folyók kiöntéseinek szabályozása, az állóvizek és mocsarak csökkenése következtében sok helyen a talajvíz olyan mélyre süllyedt, hogy a kutakat utána kellett ásni és a növényzet egy része is kipusztult. Ezek a dolgok azonban nem kell, hogy aggasztanak, mert a megvilágítás egyoldalú. A talajvizsgálatok ugyanis nemcsak azt mutatják, hogy a víz mélyebbre húzódott, hanem azt is, hogy egyetlen csapadékot esztendő az abnormalisan lesüllyedt talajvizet ismét a rendes magasságra duzzasztja fel. Tulzottak tehát az aggodalmak, mert Közép-Európa a jövőben sem lesz szárazabb, mint amilyen ma.

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE ÜNNEPE.
 Pécsről jelentik: Kilencszáz évvel ezelőtt került Pécs püspöki székhébe Maurus pannonthalmi apát, Szent István király hűséges tanácsosa és a kilencszáz éves forduló alkalmából a pécsi egyházmegye Virág Ferenc megyéspüspök rendelkezésére nyolcnapos jubileumi ünnepséggel húdol Szent Mór püspök emlékének. Az ünnepségek szombaton kezdődtek.

Borzalmas anyagilkosság Oradeán. Kedden este a Calea Victoriei 76. szám alatti lakásán Hermann János péksegéd fiatal felesége megfojtotta az édesanyját, öz. Vajda Gábornét, aki megrögzött alkoholiista volt és rosszul bánt a leányával. Hermannét még az éjszaka elfogta a rendőrség. Tettét nem tagadta s a szomszédok is azt vallották, hogy Hermanné már kedden délután kijelentette, hogy édesanyját „a Köröshe fogja dobni”, mert „nem bírja idegekkel” ezt a szörnyű életet. A gyilkosságot tehát nyilván előre megfontolt szándékkal követte el. A tanu vallomása szerint az anyagilkos asszony állítólag azt is kijelentette, hogy saját marzával is végez, csak „előbb valami ügyet intéz el a testvérével”. Az ügyészség több tanút is kihallgatott. A meggyilkolt holttestét elszállították a hullaházba.

*** Gyomor- és bélzavaroknál,** hasüregbe i vérpangásnál, étvágytalanságnál, szorulásnál, felfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőfőgésnél, szedűtésnél, homlokfájásnál, hányágnernél egy-két pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Az orvosok ajánlják.

FELFÜGGESZTIK A GYÜLEKEZÉSI TILALMAT MAGYARORSZÁGON. Budapest-ről jelentik: Az „Esti Kurir” című budapesti lap értesülése szerint a pénteki magyar minisztertanácsban Kozma magyar belügyminiszter előterjesztette a gyülekezési tilalom felfüggesztésére vonatkozó javaslatot. A választójogi reform megvitatására tervezett pártközi értekezlet november 10-ike körül ül össze.

Erre a könyvre várt On!
A meghüléses betegségek megelőzése
A CSECSEMŐKORTÓL AZ AGGKORIG.
 Írta: **dr. Müller Vilmos, kir. tanácsos, főorvos.**
 Ezen időszereű és rendkívül fontos könyv tartalomjegyzékéből:
Van-e meghülés?
Hogyan védekezzünk a meghülés ellen?
Hogyan védjük meg csecsemőinket és kis-gyermekünket a meghülés ellen?
Hogyan védjük meg magunkat felöltő korban a meghülés ellen?
Mi is történik testünkben, ha meghülünk? És ha mégis meghülünk, mit csináljunk?
A meghüléses betegségek elleni óvintézkedések az aggkorban.
 A „meghüléses betegségek” különösen lerontják a szervezet ellenálló képességét! Mindenkinek saját érdekében a legsürgősebben olvassa el e rendkívül fontos művet!
Ara 45 lei és portó.
Kapható KIADÓHIVATALUNKBAN.

Feljegyzések

Furcsa tudósítást kaptunk a vatikáni sajtókiállításról, amit ezennel szövé is teszünk. A sajtókiállítás hatalmas sikerét és látogatottságát bizonyítja, hogy azt minden valószínűség szerint meghosszabbítják s így az érdeklődők tömege továbbra is megtekintheti a világ minden részéről kiállított katolikus sajtótermékeket... De most nem erről akarunk szólni, hanem arról, amit éppen ezzel a tudósítással kapcsolatban hoztak tudomásunkra — arról a megbántásról és mellőzésről, amely egy oradeai román egyházi férfi részéről ért bennünket a római sajtókongresszuson. Rendkívül fájjaljuk, hogy éppen egy egyházi emberrel szemben kell — felelősségünk teljes tudatában — megállapítanunk, hogy nem volt tárgyilagos az itteni magyar (és más nemromán) nyelvű katolikus sajtóval szemben.

Mi is történt tulajdonképpen ezen a sajtókongresszuson, ahol a tudósítás szerint egy szép napon „kellemetlen meglepetésben” volt része a magyar hallgatónak...?

Megjelent a kongresszuson Georgescu János oradeai kanonok is, aki egyébként kitűnően beszél magyarul. Georgescu Romániát képviselte. Egyik napon a Nemzetközi Katolikus Ujságíró Szövetség teljes ülése előtt, a terem szolgák minden látogató kezébe odanyomtak egy francia nyelvű könyvet, amelyet Georgescu kanonok úr írt a romániai időszerkesztői sajtóról. A nagygyűlésnek állandóan hatalmas közönsége volt, Georgescu kanonok urnak ennél fogva 3-4000 példányt kellett szétosztania a körülbelül 200 oldalas könyvből. A körülményekkel kissé ismerős ember, különösen ujságíró, az ilyen propaganda láttára gyanút fog. Mondanom sem kell, hogy a romániai katolicizmus nincs abban a helyzetben, hogy több ezer példány számban, vaskos francianyelvű könyveket osztogasson ingyen és bérmentve... Ha pedig mégis megteheti ezt, akkor nem a romániai katolicizmus érdeke ez a propaganda, hanem valamely lappangó háttérben.

És valóban. Áttanulmányozva Georgescu kanonok úr ingyen osztogatott könyvét, mindenki kénytelen erre a megállapításra jutni. Mert függetlenül attól, hogy ez a könyv, sajnos távolról sem fedi fel a romániai katolikusok valódi helyzetét, minden tekintetben igen alkalmas arra, hogy a helyzettel nem ismerős, tájékozatlan közönséget megtévesse és félrevezesse. Hogy jellemzést példának okáért csak a legkisebb dolgot említsük, a könyv ismételtelen is felsorakoztat katolikus sajtótermékeket, annak teljes elhallgatásával, hogy vajjon ezek a sajtótermékek román, magyar, német, avagy tibeti nyelvek-e... Emellett természetesen egy csomó magyarnyelvű katolikus sajtóterméket agyonhallgat.

Egyebekről említést sem teszünk ezzel a ügyvel kapcsolatban, de megírjuk, hogy több megbecsülést, több tárgyilagosságot az igazság bátrabb és önértesebb megnyilatkozását joggal elvárhattuk volna. Végtelenül fájjaljuk és nagyon rosszul esik nekünk, hogy ez a meglepő és sajnálatos mellőzés, ez a semmibevevés éppen egyházi személy részéről ért bennünket, a római sajtókongresszuson — most már a második ízben!

Balassagyarmaton kivégeztek két kémét. Balassagyarmatról jelentik: A katonai fogház udvarán kedden két halálos ítéletet hajtottak végre. Bíró Sándor szakaszvezetőt és Kovács József határrendőrt végezték ki, akikről megállapította a honvédbíróóság, hogy 1935 tavasza óta Csehszlovákia részére kémiszolgálatot teljesítettek. Minthogy a katonai büntető törvény és perrendtartás rendelkezései szerint katonai kötelékben álló személyen kötéltálati halálbüntetést végrehajtani nem lehet — előzőleg Bíró József szakaszvezetőt altiszt rangjából és katonai jellegétől megfosztották. A kivégezéshez a szokásos végrehajtási négyesözet egy kivételével század adta, amelynek parancsnoka, valamint a mezejelent tábori lelkész a záéző iránt való hűségre intette a katonákat.

Csecsemő az „elhagyott tárgyak” irodájában. Londonból jelentik: A londoni földalatti vasúti „elhagyott tárgyak” irodájába egy jól fejlett 8-10 hónapos fiúcssecsemőt vittek, kit a St. Mary-állomáson találtak egy kocsiában. A fiúcskát egy kórházban helyezték el, a feledékeny anyát a rendőrség keresi.

*** Paradoxonnak hangzik és még sem az,** amikor azt állítják, hogy az Odol karcsúságát megőrzi. Sportot űző hölgyek és urak be fogják Önnek bizonyítani, hogy a legjobb lehülés és felfrissülés Odollal történő szájbőblítés által érhető el, miáltal minden más kellemetlen érzésnek eleje véték. Ha iszik Ön, ezzel folyadékot juttat testébe és testsúlyát növeli, miáltal vesélyezteteti vonalait. Ha a sportnál Odolt használ, úgy karcsúságát óvja meg.

A RÁDIO NE LEGYEN AZ ISTENTELENSÉG PROPAGANDA ESZKÖZE. Genfből jelentik: A diplomaták egyik legutóbbi itten tartott megbeszélésén szóba került az az indítvány is, hogy a rádió a jövőben világszerte szolgálja a béke gondolatát és egyetlen országban se állhasson az istentelenség szolgálatába. Az indítványt Ausztria tette s ahhoz nyomban csatlakoztak jelentették be Olaszország, Írország, Magyarország és Svájc kiküldöttei. Szovjet-Oroszország a javaslat ellen szavazott.

Meghalt a bihormegyei közkórház ny. főgondnoka. Derzi és beszercebányai Sártory Endre, a bihormegyei közkórház nyugalmazott főgondnoka 80 éves korában, hosszas betegség után Oradeán meghalt. Temetése csütörtökön, a hó 29-én lesz az oradeai Haller-kápolnából a római katolikus egyház szertartása szerint. Özvegyén Sártory Endréné sz. Pattmann Annán kívül nagy és kiterjedt rokonság gyászolja, közöttük Nagy Kálmán, a budapesti Nemzeti Bank igazgatója is.

TÖBB MINT EZER ELITÉLT KAP KEGYELMET AZ ÚJ BÜNTETŐTÖRVÉNY ÉLETBELEPTETÉSEKOR. Bucurestiből jelentik: Kormányhoz közelálló körök szerint Romániában a háború óta még nem volt olyan széleskörű kegyelem, mint az, amelyet a II. Károly király-büntetőtörvénykönyvnek az igazságszolgáltatásba való bevezetése alkalmával. Ujlesztendőkor adnak. Állítólag az igazságügy-minisztérium mellett külön e célra létesített bizottság már el is készítette az amnesztia törvény tervezetét, amelynek alapján — a kimutatások adatai szerint — több mint ezer elítéltnél kell börtönből kiszabadulni. Ezenkívül főbb fognak számos függőben levő bünyvet is.

Vesztétkutya garázdálkodása Salontán. A város a cluji Pasteurba utalta Jámbor István, Avram Iancu-utca 17. szám alatt lakó 13 éves gyermeket, akit szülei házőrző kutyája harapott meg. Az állatorvosi vélemény szerint a kutya veszett volt és nyomban agyonlőtték, de ezenkívül több vesztétkutya is agyonlőtték az Avram Iancu-utcában.

Bonyodalmak egy székely város ötmillió elsvült városi adója körül. Targu-Mures. Saját tud. Elénk megbeszélés tárgyát képezi az a városi időközi bizottsági határozat, amely szerint dr Bernády György volt tg.-muresi polgármestert, Rosu Traian és Balázsi Rezső volt városi főszámvevőket, valamint Suciu Emil pénztárnokot a legfelsőbb számvevőszék előtt felelőségre vonják, mert a dr Bernády György polgármestersége idején ötmillió lei végösszegekben kivett városi adót nem hajtották be s így a város ezt az összeget elveszítette. Ezzel szemben az igazság az, hogy a Bernády-féle városvezetőség annakidején Pretorianu közgazgatási vezérfelügyelő tanácsára, illetve utasítására határozott úgy, hogy még a háború előtt kivett s időközben már elévült városi adók kérdését rendezni, illetve lezárja olyanformán, hogy azokat, mint elévült s részben behajthatatlan városi pótdótot leírja. A Bernády-vezetőség ezt tanácsai határozat alapján hajtotta végre s a határozatot annakidején a belügyminiszter is jóváhagyta.

AKTUALIS, NÉPSZERŰ, TUDOMÁNYOS KÖNYV, AMELY MINDENKIT ÉRDEKEL

Dr med., phil. nat. et pol. Gáspár János egyetemi m. tanár

Fajismeret

A MODERN ANTROPOLOGIA ÉS ÖRÖKLÉS-TAN PROBLÉMÁI

Tartalomjegyzékéből:

A modern fajproblémák — Faji adottságok a változó környezetben — A faji tulajdonságok kapcsolódása — Az öröklés bonyolult esetei — A fajok közti különbségek okairól — Északi faj — Földközi faj — Szemita faj — Ginári faj — Mongoloidok — Alpesi faj — Európai népek fajbéli összetétele — Germánok, Románok, Szlovákok, Finn-ugorok, A magyarság fajképe — A zsidóság fajképe — Az egyén faji hovatartozásának megállapítása — Termet és testarányok — Bőr, haj és szemszíne — Fajok és népek vérrokonsága — Faji hajlamosság — Korcsosodás — A faj, mint társadalom — Társadalmi osztályok hanyatlásának élettani okairól — Fajiság és nemzetiség, stb., stb.
A faji kérdés a jelen kor mindennapi aktuális témája és mindenki, aki a faji kérdés titkát alaposan ismerni akarja, feltétlenül olvassa el e kiváló könnyű stílusban megírt felvilágosító munkát.

Ara 145 lei és portó.

Kapható: Könyvosztályunkban.

Felavatták az angol tengerészek constantal otthonát. Bucuresti. Saját tud. Constantaban a Marmarosch Bank volt épületében tegnap ünnepélyes keretek között felavatták az angol tengerészek otthonát.

MEGADÓZTATJÁK AZ AGGLEGÉNYEKET. Bucurestiből jelentik: Hitelt érdemlő körök szerint, az első között kerül a parlament asztalára az a törvénytervezet, amely új adót ró ki az agglégényekre. A törvénytervezet, amely még Victor Antonescu pénzügyminisztersége alatt készült, magáévá tette Mircea Canciov jelenlegi pénzügyminiszter is, aki a törvényhozás elé terjesztette a tervezet anélkül, hogy bármit is változtatott volna rajta. A törvénytervezet szövegét később hozzák nyilvánosságra.

Éhségstrájkot kezdett az agyongázolt gólya párja. Gyöngyösről jelentik: Az atkári határban egy teherautó elgázolt egy gólyát, amely az országúton méltóságjeljesen sétált és rá se hederített az autó túlkölésére. A gólya hullája felett vészes kelepeléssel ott virrasztott a párja és nem tudták semmiképp elhesegetni. A falubeliek végül is elfogták, nehogy a járművek ezt is elgázolják. Érdekes, hogy a gólya párja pusztulása óta nem vesz magához életmet.

Katona Jenő:

Az aszfalt apostala

Egy nagy életnek helyesebben szólva egy nagy életprogramnak rajza Sonnen-schein, Berlin híres apostoláé. Az egyház szociális arcának apológiája ez a könyv.

Ara 40 lei és portó.

Kapható: Könyvosztályunkban

Fölfedeztek egy várost Ausztráliában. Buda-pestről jelentik: A „Városok Lapja” írja: Ausztráliában legutóbb fölfedeztek egy várost, amelynek létezéséről eddig senkinek sem tudott. A város körülbelül 400 mérföldnyire van Sidneytől s nemcsak, hogy semmiféle állandó lakossága nincs, hanem még városigazgatási szervei sincsenek. A városban senkinek sem fizet adót, nincsen területi köldus vagy munkanélküli, de állítólag bűnözők sem. Ennek az ausztráliai Eldorádónak a neve Koylarenberry. Amint a várost fölfedezték, azonnal utnak indítottak egy sereg állami tisztviselőt, hogy a városban az állami hivatalokat megszervezzék és az adószedést megkezdjék.

POHÁRKÖSZÖNTŐ — VIZZEL. Londonból jelentik: A királyi titkári hivatala közölte az angol alkoholelleses egyesületek központi szövetségével, hogy az uralkodónak nincsen kifogása az ellen, ha nyilvános pohárköszöntő alkalmával egészségére nem bort, hanem vizet isznak.

Akiknek a skorpióvagdalék az ingyenfalat. A legtöbb embernek van valami kedvec csemegéje. A szegény európai ember a kenyérral is beéri (csak legyen belőle), de a Kalahari-sivatag határán, az afrikai erdőkhöz élő pygmeusok delikát ételle a skorpió-vagdalék, ingyenfalatuk a sakálborda s a természetjárás-omlette is. Azonkívül mindent megessnek, „ami mozog”. Azok, akik osztrigát, kagylót esznek és békát s akik a sajtot akkor tartják csemegének, amikor már „mászik”, mernék-e ócsárolni a pygmeusok izlését?

ÖSSZEGETT KÉT PÉKLEGÉNY. Tg.-Muresről jelentik: Sulyos szerencsétlenséget okozott a Hoch-féle sütődében két péklegény vigyázatlansága. A sütőde földgázzal fűtött kemencéjének gázcsapját ugyanis a kellelénél hamarabb kinyitották és így történetelt meg, hogy mikor Szabó István munkás a gyújtólánggal a kemence nyílásához ért, a gáz lángulobbant s a kicsapódó hatalmas lángnyelv mellén és hátán sulyosan összegegette Szabót. Kezén meglehetősen sulyos égési sebeket szenvedt Orbán Péter is, aki szintén a kemence közelében tartózkodott. A mentők mindkettőjüket azonnal kórházba szállították. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlenséget a munkások vigyázatlansága idézte elő.

Odorheui hírek. A Katolikus Népszövetség Krisztus király-ünnepé szokatlanul nagy közönség előtt folyt le, amely mély figyelemmel hallgatta Biró Lajosnak az ünnep elrendelésére vonatkozó megnyitóját. Dobos Ferencnek a téli munkaprogramra vonatkozó tájékoztatóját. Sándor Imrénének az ünnep tanulságait levonó beszédét. Szabó Ibolyka és Tittel Andor szavaltait. Kiss Elek és Ujsághy Gábor nagyszerű zeneszámait és a Bonda Árpád kántor által vezetett gyermekkoros énekét. — Az oltáregylet legutóbbi estélyén Orbán Domokosné zongorajátékával. Késmárky Ferencné énekeslőjével. Khell István magvas tanulmányával. Bonda Árpád és Hajdu Árpád énekkettőseivel és Szentmiklósi Ferenc szavaltával aratott nagy sikert

*** Há fáradt és izgatott, ha a hasban feszülő érzése kinozza és gyakori félelemérzetben szenved, akkor igyék reggelként éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarok okait, csökkenti a mérges bélgázfelődést s elhárítja a vértörléseket. Az emésztőszervek bantalmának több orvosánára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyeket a belben keletkező mérgek okoznak, a Ferenc József viz kitűnően bevalik. Az orvosok ajánlják.**

Az oradeai „Őszi Vásár” sorsolási eredményei. Az oradeai Kereskedelmi Csarnokban rendezett „Őszi vásáron” tárgysorsjátékot rendeztek. A megtartott sorsoláson a főnyereményt, egy modern díofa hálózóbát az 1182. számú tombolajegy tulajdonosa nyerte meg. A könyhabutort a 11256. számú tombolajegy tulajdonosa nyerte. Porcellánkészletet, kávékészletet, szervizeket, teáskészletet, villanyvasalót, villanymelegítőt, villamosjátékokat, háztartási cikkekkel, kölnit, pudert, ruzsot, pezsgőt, kakaót a következő számok nyertek: 11180, 1643, 11057, 11291, 5118, 2619, 10493, 848, 6220, 6951, 11293, 6571, 3994, 7027, 8707, 7705, 6209, 10072, 4541, 11714, 11697, 2314, 11872, 4858, 1338, 2324, 4161, 8475, 11910, 8002, 6051, 5072, 10148, 1177, 10974, 7857, 1445, 9252, 305, 2705, 3235, 11058, 6352, 3314, 4950, 7493, 6955, 9456, 11113, 3837. Kihuztak összesen 52 tombolajegyet.

Abesszinia a zivatark hazája. A meteorológusok adatai szerint Abesszini, a Kamerun-hegység és Jáva az a terület, amelyet a zivatark leginkább látogatnak. Itt évenként mintegy 214 napon át van mennydörgés és villámlás. Zivatari bizonyban szenvedők menjenek Angliába, vagy Norvégiába, ahol viszont csak 7 zivatarkos nap van évenként. Meg Kelet-Poroszország is eléggé csendes, mert itt a meteorológusok 13 mennydörgős napot számoltak meg. Földünkön kívül hihetetlen sok villámcsapás ér: félmilliószor dördül el óránként hol itt, hol ott egy-egy villámcsapás.

Constanzánál kiemelik a tizenhat év előtt elsüllyedt Velico nevű orosz hajót. Bucuresti. Saját tud. Tegnap reggel a constanzai kikötőbe érkezett a Crenlist nevű orosz mentőhajó. A hajó parancsnoka érintkezésbe lépett a kikötőparancsnoksággal és azt kérte, hogy engedessék meg, hogy Constanzában lássa el a hajót élelemmel, amíg az a román vizek közelében fog dolgozni, az 1920-ban elsüllyedt Velico nevű orosz hajó kiemelésén, amely akkor egy eltévedt aknának lett áldozata. Ugyanez a hajó a román vizek közelében tervezett mentőmunka elvégzése után Várnában fog kikötni, hogy egy, a bulgár vizek közelében elsüllyedt orosz hajót emeljen ki.

SOK TIZEZER
megelégedett vevő bizonyítja hogy a
„ZEPHIR”
kályha az összes kályhák között a
LEGJOBB
10 kilogram fával fűt 24 órán át.
Gyártja: **Szántó D. és fia, Oradea**
Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan arjegyzekeket.

BEKULDOTT HIREK

Katolikus estély Braşov külvárosában. Amióta az itteni külváros katolikuságának kápolnája és diszterme van, nemcsak buzgó hitélet, hanem örvendetes egyesületi tevékenység is indult meg a periférián. Köllő Ignác s. lelkes, a külváros agilis lelkipásztora ennek az örvendetes tevékenységnek a gyújtó pontja. Az elmúlt vasárnapon is a külvárosi ifjak egyesületének műkedvelő gárdája P. Jánosy Béla nagyszerű színművét, a „Terézia nővért” adta elő. Szerepeltek: Horváth Ilus, Bedő Ferenc, Horváth Rózsika, Demény Béla, Kocsis Ernő, Kondorosy Gyula, Papp Vilmos, Orbán Ica, Bodó Juci, Gagyi Magda, Imre Lajos, Bodó József, Andocs Bertus és Volkorig Lajos. A nagyszerű darabot Paulusz Ferenc, lapunk braşovi munkatársa rendezte.

Krisztus király ünnep Aninosan. A hunedoramegyei Aninosan Faragó Vilmos plébános nyolcnapos szentbeszédorozata vezette be Krisztus király ünnepét. Vasárnap délután a Katolikus Népszövetség rendezésében kitűnően sikerült ünnepség volt, amelyen Eisler Antal kántor vezetésével a gyermekek énekára, Sudissai Jenő, Gábor Margit, Schneider EdEe, Kis Pieta és Szedlacsek Elnő szavaltai után Faragó Vilmos plébános ünnepi beszéde hangzott el. A szép ünnepség a pápai himnuszal ért véget.

KÖZGAZDASÁG

A földművelési miniszter elismerését fejezte ki a Gazdasági Egyesület eredményes működéséért

A kormány felkarolja a kukoricatermelés, a sertésenyésztés és rendezi a szérum-ellátás kérdését

Cluj, október 27.

A Gazdasági Egyesület országgrszünkben erőteljes, szervező és segítő akciót indított be a válságos években lehanyagott mezőgazdasági kultúra fejlesztése és terjesztése érdekében. Az EGE elnöke pedig kötelességének tartotta az ország felelős vezetőinek meglátogatását, hogy az EGE munkásságához feltétlenül szükséges támogatást biztosítsa. Örömmel állapítjuk meg, hogy az említett találkozások és az EGE gyakorlati munkája az ország vezető mezőgazdasági tényezőinél is komoly érdeklődést váltott ki. Ezeknek a körülményeknek tulajdonítható, hogy a közeli napokban Berceanu Mihail földművelésügyi alminiszter, dr. Dunca Jenő prefektus, Gheorghescu és Manolescu vezérigazgatók, dr. Serban Mihály volt miniszter, a Gazdasági Akadémia rektora, Parvulescu állattenyésztési és egészségügyi főfelügyelő, továbbá Pulca Victor rendőrközvető társaságában ellátogatott az EGE-be.

A minisztert és a kíséretében levő reprezentánsokat Török Bálint, az EGE igazgatója fogadta. A miniszter melegen és behatóan érdeklődött az egyesület szervezete, működési

köre és folyamatban levő akciói iránt. A felvilágítások után örömmel állapította meg, hogy az egyesületi vetőmag, tenyészállat, mezőgazdasági gép, műtrágya stb. kiosztási akciói reálisan, különös elismeréssel méltó szakszerűséggel vannak irányítva és ellenőrizve. Az egyesület által tervbevetett téli gazdasági tanfolyamok, februári vetőmagkiállítás, stb. engedélyzését és támogatását készséggel ígérte meg és nyomatékosan hangsúlyozta, hogy súlyt helyez az egyesület eredményes, zavartalan működésének biztosítására. A beszélgetés során elmondotta, hogy a kormány a kukoricatermelés és sertésenyésztés fejlesztése érdekében nagy szabású akciót kezdeményezett. A kérdésre vonatkozó irrodalmat és propaganda anyagot annál is inkább megküldi az egyesületnek, mivel nagyon érdekelné a szakvéleménye. Ennek az akciónak a keretébe tartozik a szérumárak tetemes leszállítása is. Remélhetőleg — jelentette ki — már áprilisban 1000—1200 lei lesz egy kg. sertéspestis elleni oltóanyagának az ára. A közel félórás tartó látogatás a legszívélyesebb hangon folyt le és a készséges együttműködés kölcsönös reményének kifejezésével ért véget.

A csöves kukorica-dara és a lucernaliszt

A csöves kukorica etetésének így kukoricatörés idején fokozott jelentősége van gazdaságainkban. Leginkább a nem görézható, gyengébb csövek kerülnek ilyenkor feletetésre. Míg az egyetemes őrlő- és zúzógépek több-kevesebb elterjedtek, a csöves kukoricának dara alakjában való etetése is mindinkább tért hódítana, ha a meglehetősen nyers csöves dara eltarthatóságát fokozni tudnánk.

Nemcsak a gyenge, de a rendszeren beérett csöves kukorica darája is, még vékonyan eltergetve és forgatva is, hamar erjedésnek indul, tehát néhány napi tárolás után már tetemes táplálórészvesztés áll elő, esetleg teljesen megromlik.

A csöves kukorica daráló gépek s csutka finomra való megörlése miatt nagy vonóerőt igényelnek. Ahol tehát a csöves kukoricát daráló gép nem egy már meglévő mindennapos üzemi hajtóerőbe tetszés szerint be- és kikapcsolható egység, hanem megindításához külön meghajtó erő kell, ott a csöves kukorica dara gazdaságos etetéséről csak akkor lehet szó, ha a napi fogyasztás a darológép teljesítőképességével arányban van, vagyis, ha olyan nagymennyiségű csöves kukorica dara fogyasztására van lehetőség, hogy a darológép egy napi termelése 2—3 nap alatt felhasználható. Ugyanis a külön üzembehelyezés költségével a gépet teljesen ki nem használni éppen olyan pazarlás, mint amilyen veszteség a napokkal előbb megdarált csöves dara erjedési értékvesztése.

Az egyre jobban terjedő lucernaliszt mint keveréktakarmány is igen jó szolgálatot tesz a csöves kukorica dara felhasználásánál. Ugyanis a száraz lucernaliszt a friss kukoricadarával összekeverve ellensúlyozza ennek nagy víztartalmát, így eltarthatóságát lényegesen növeli. Ha csak ezt a körülményt vesszük figyelembe, már akkor is sokkal előbbre jutunk, ha az olcsó csöves kukorica darát könnyebben kezelhetővé tesszük a lucernaliszt belekeverése által. De igen jó kiegészítője is a fehérjében kissé szegény csöves kukorica darának a lucernaliszt. A csöves kukorica dara kb. 6 százalékos emészthető fehérjét tartalmaz, keményítőértéke pedig 60 körül van, míg a közepes lucernaliszt kerekén 10 százalékos emészthető fehérjét és 40 körüli keményítőértéket képvisel. Ezért a takarmányozási célnak megfelelő keverék készítésére csöves kukorica darával együttesen megfelelő kiegészítés mellett nagyon alkalmas. Ha a lucernalisztet nem is mint fehérje kiegészítőt, hanem csupán mint az eltarthatóságot növelő segédanyagot alkalmazzuk és keverjük a csöves kukorica dara közé és fehérje hiányát más fehérjés takarmányokkal (olajpogácsák, szója-

bab stb.) egészítjük ki, igen jó tejelőtakarmányt keverhetünk fejősteheneinknek, amelyben az olcsó csöves kukorica dara lehet túlsúlyban.

A csöves kukoricában a csutka megörlése folytán egy súlyában és térfogatában kb. 25—30 százalékos, táplálórészvesztés lép fel, mintegy 10 százalékkal több keményítőértéket képviselő olyan takarmánytöbbletbe jutunk, ami őrlés nélkül, mint ilyen, elveszett számunkra. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a lemorzsolat kukoricacsutka mint tüzelőanyag is értéket képvisel és mint ilyen, 500 kg-kint egy fél ürméter gömbfával lehet egyenértékű, míg takarmányértéke az ugyanilyen súlyú kukoricacsutkalisztnek 100—110 körüli keményítőértékű. A csutka őrlésére fordított energiátöbblet a csöves kukorica őrlésénél nem jöhet számításba, mert az a morzsolási költséggel körülbelül egyenértékű. A csöves kukorica darának ilyen kezelés mellett takarmányozásunkban még jó-
Ly.

A modern leánynevelés

nélkülözhetetlen eszköze a leánylélek problémáival foglalkozó könyv. A világirodalom e téren gazdag terméséből legkiválóbb sikerű, olgégg nem ajánlható munkák:

Gerely Jolán: A MŰVELT LEANY.
Emelkedett szellemű tanácsadó az élet és társadalmi érintkezés minden kérdésében. fiatal lányok számára nélkülözhetetlen. **Ára: 110 lei.**

Gerely Jolán: HIVATÁS VAGY ROBOT?
A munka értékelése a krisztusi világnézet szemszögéből. Felvilágosító, lelkesítő sok gyakorlati tanácsot nyújt. **110 lei.**

Gerely Jolán: ADD NEKEM A SZIVEDET.
Serdülő lányoknak kincsetérő munka. A leány legnagyobb problémájáról, a férjhezmenésről szól, okos, finom hangon, lebilincselően érdekes módon. **Ára: 110 lei.**

Gerely Jolán: KI VAGYOK?
A szőzmáriás leánylélek kialakítására páratlan eszköz e könyv. A modern leánylélek minden problémáját lepergeti színes, eleven képekben s felemeli vala mennyit a szűzanyas eszme magaslátára. **Ára: 120 lei.**

Hapható: KÖNYVOSZTÁLYUNKNÁL.

Nagy beruházásokra készül a belvizhajózás

Mint ismeretes, a Román Folyamhajóás az utóbbi években hatalmas lendületet diktált a Dunahajózás fejlesztésének és modernizálásának. Ugy a személyszállításra, mint az áru fuvarozásra több új hajót állított be s igyekezett odahatni, hogy a víziúton történő szállítást minden tekintetben népszerűsítse.

Most pedig, mint Budapestről jelentik, a MFTR dolgozott ki hatéves beruházási tervet, amely szerint évente 1 millió pengőt fordít a belvizhajózás fejlesztésére. Legközelebb a következő vízijárművek kerülnek megrendelésre: Egy nagy, gyorsjárata áruszállító hajó és egy motoros gyorsjárata vontatóhajó; mind a kettő a Dunára. A Tiszára egy nagyobb vontatógőzös és végül 8—10 modern típusú, áramvonalas, 650 tonnás uszályhajó.

Tekintettel a MFTR ismert kedvezőtlen pénzügyi helyzetére, a kormány úgy döntött, hogy a hajók szerkezeténél, motorberendezésénél és a hajók alakjának megválasztásánál is, minél kevesebb költséggel minél gazdaságosabb üzemi új hajótípusokat kell a MFTR-nek építtetnie. Emiatt már hónapok óta folytatók a tervezések és a különféle hajómodellekkel és új motorszerkezetekkel való kísérletek s ezek eredményeképpen az új hajók megrendelésére még az idén sor kerül.

Miután pedig Magyarországon ezidőszent csak két megfelelő hajóépítő ipartelep van, a D. G. T. műhelye és a Ganz-Danubius hajóépítőtelepe, ennél fogva versenytárgyalást nem fog a MFTR kiírni, hanem előzetes tárgyalások és alkudozások útján fogja a szóbanlevő s együtttvéve mintegy 1.2—1.6 millió pengő értékű hajóépítkezéseket kiadni.

Egyébként a MFTR idei 631 forgalma, az előző évihez képest, általában kielégítő javulást mutat. Nagy a forgalomemelkedés a dunamenti államokba rendelt romániai kőolajszállítmányokban s jelentősen megélnkült a takarmányforgalom is.

Megkötötték a román—lengyel kontingensszerződést. Varsóhól jelentik: Bucurestiben a napokban parafálták a román—lengyel kontingensszerződést. A két szerződő fél kölcsönösen kontingenseket állapított meg a kivitelre, amelyek lehetővé teszik az áruforgalomnak az eddiginél nagyobb mértékűre való kibővítését. A szerződés egy esztendeig érvényes. A szerződésben az áruforgalom ellenőrzésére mindkét államban kormánybizottságot alakítanak, amely hasonlóan működik a mult évben a német—lengyel kontingensmegállapodásban létesített bizottságokhoz.

Kétszáz vagon almát vittek Maramuresből Németországba. Saját tud. A maramuresi gyümölcsstermelők gyönyörű eredményeket könyvelhettek el ebben az esztendőben. Amig az ország többi részében rossz termésről panaszkodtak, addig a maramuresi dombok oldalán olyan mennyiségben szedték az almát, ami egy évtizedben legfeljebb ha egyszer történik meg. Mivel Románia állandó gyümölcszállítója több közép-európai államnak, a maramuresi jó termés hírére ezt a vidéket lepték el a kivitelezők s mintegy háromszáz vagon almát vásároltak össze. Október 25-ig kétszáz vagon almát szállított Maramures Németországnak, ezenkívül Csehszlovákia és Magyarország is vásároltak az almatermésből.

A braşovi munkakamara új vezetősége. Saját tud. A braşovi munkakamara új vezetősége a következőképpen alakult meg: Elnök lett: Curca György, a magántisztviselők csoportjának vezetője Munteanu József, a kisiparos szakosztály vezetője Noian Demeter, míg a munkásosztály elnöke Bagoly János lett.

Zászlót szentelt egy háromszáz év óta fennálló ipartársulat. Targu-Mures. Saját tud. Az iparos társadalom széleskörű részvételével tartotta meg a 321 év óta fennálló tg.-muresi asztalos ipartársulat zászlószentelését. Az ipartársulat még Bethlen Gábornak, Transsylvaniai akkori fejedelmének engedélye alapján kezdte meg működését s azóta megszakítás nélkül, 321 éven át volt a tg.-muresi asztalosok szakmabeli szervezete. A Nagy Benő iparművész tervei szerint elkészített zászlót Jaross Béla pápai prélat, plébános szentelte meg. A református egyház részéről Tóthfalusi József, az unitarius egyház részéről pedig Halmágyi János esperes mondtak beszédet. Ezután a zászlószegek beverése következett. Az ország minden részéből mintegy 157 zászlószeget vertek be a zászlórudba.

A kiadáshivatal üzenetei

K. K. I. B. előfizetése a küldött összeggel 938 H. 28-ig nyert rendezést.

SPORT

Ami minélünk hiányzik...

Engedelmességet, tiszta sportot

Plattkó Ferenc meglátásai a román labdarugásról, a sportszellemről, a játékosokról és a bírőról

Erdekes és egyben híres vendége volt két napig Oradeának. A Venus csapatával itt járt Plattkó Ferenc, a világ egyik leghíresebb kapusa, aki jelenleg a fővárosi együttes edzői tisztjét tölti be.

Plattkó mint magánember is figyelemre méltó egyéniség. Barna sportruhájában, széles vállával, magas természetével mindenfelé megcsodálták. Az általános érdeklődés azonban egy cseppet sem zavarta. Észre sem vette. A sporton kívül nem törődik semmivel. Nem érdeklik a világpolitika zajló eseményei, még a spanyol forradalomról kérdézőkődőket is kerekén elutasította (pedig 9 évig élt Barcelonában):

„Nem értek én hozzá...”

A labdarugáshoz, annak művészi tökéletességig való fejlesztéséhez azonban annál többet ért.

Plattkó pályafutása.

Plattkó Ferenc a budapesti MTK egykori legendáshírű kapusa benne volt az első magyar professzionista együttesben, amely 1932-ben kiment Berlinbe és ott négy mérkőzést nyert meg a német és Berlin válogatottja ellen. Társait: Pataky, Viola, Feldmann, Wilhelm, Nyul, Jeszmás, Kollár Zoltán stb. ma is tündöklő csillagokként emlegetik a magyar labdarugás múltjában.

A Berlinben elért nagy erkölcsi siker révén amnesztiát kaptak és visszatérhettek Budapestre. Plattkó azonban nem sokáig maradt otthon. 1923-ban túsára indult a MTK-val és az FC Barcelonához szerződött, ahol 1932-ig mint játékos szerepelt. Barcelonából Baselbe ment az FC Baselhez, majd Roubaix-ba. Innen visszatért Barcelonába, most már mint edző és sikert is csapatával megnyeretnie a spanyol bajnokságot. Porto volt a legközelebbi állomás, míg most Buerești...

Fegyelmetlenségnek nincs helye

Plattkó Ferencel előbb az NSE kis irodában ültünk össze és több mint egy órát beszélgettünk, majd átmentünk a CAO-Othomba, ahol Grünstein Gyula és dr. Löwenstein Rezső társaságában tárgyaltuk le a román sport aktuális kérdéseit.

Természetesen a Venus csapatán kezdtük. Sepi és Eisenbeiser egy éves letiltása nagy port kavart fel. Ilyen erélyes kézzel még senki sem mert hozzányúlni ehhez a kényes kérdéshez és éppen ezzel magyarázható, hogy az ország sportsajtója örömmel vette a kezdeményezést. Plattkó Ferenc előbb nem akar beszélni az „ügyről”, de végül is kijelenti:

„Fegyelmetlenségnek nincs helye ott, ahol tiszta sportot akarnak. Heteken át figyeltem a két játékos formahanyatlását és nem tudtam rájenni a dolog nyitjára. Mikor állandó kilengéseikről értesültem, figyelmeztettem őket, de ez nem segített. Megmondtam a vezetőségnek, hogy ha eredményt akarnak elérni, akkor először is a fegyelmet és a helyes sportszellemet kell helyreállítani. Belátták, hogy nekem van igazam. A csapat, néhány játékos lelkiismeretlensége folytán visszament formájában. Egyesek hibájáért az egész csapat fizetett, most megfizetnek a bűnösök is.

Rodola az „ideálja”

A játékosokról és azok egyéni képességeiről még nehezebb volt nyilatkozatra bírni. Néhány elejtett megjegyzésből azonban összeállíthatjuk véleményét:

„Eddig még nem volt alkalmam az összes A. Ligás csapatok játékosait megfigyelni, de egyetlen klasszis kapust sem láttam. A klasszis kapus 18—28 évig mondhatni állandó formában kell hogy védjen, a következő 6—8 évben pedig rutinjából él. Az ideg a fontos ennél a posztjánál és éppen ez, ami belőlünk hiányzik.”

A Venus csapatában egyedül Petea Váco-

vot dícséri, aki szófogadó és emellett tehetséges játékos. „Egyet sajnállok — mondja Plattkó —, hogy Rodola nem került a kezem alá. Elsőrangú játékos, elől-hátul szorgalmasan dolgozik, nem beképzelt és főleg a pályán nem kiabál, a bírótételeibe belenyugszik. Mindig őt állítom követendő példa gyanánt játékosaim elé.

Eisenbeiser szerint „kissé kótyagos” és azt híresztelte magáról, hogy ő a legjobb középfedezet. Sepi játékát pedig az előzetes dícséret után érthetetlennek tartja. „Fejjátéka egyáltalán nincs, szélsőt nem foglalkoztatja, önző, földreszegzett fejfel viszi a labdát, amelyet így természetesen elvesznek tőle.”

A román labdarugósport csak most bontogatja szárnyait

Az október 4-i magyar-román válogatott találkozóról a következőket mondotta:

„Nagyon alacsony nívón mozgott a mérkőzés. A magyaroknak nem ment semmi, a román csapatnál pedig már az összeállításban volt a hiba. Nem hiszem, hogy a legjobb román „11”-et állították volna ki. Arányszám szerinti válogatást még egyelőre nem szabadna megengedni a román labdarugásban, amely most bontogatja szárnyait és csak 8—10 évi komoly és lelkiismeretes munka után érheti el a középeurópai klasszist. Nagy hiba volt a jobbösszekötő (Schileru) beállítása. Ciolac helyére is mást kellett volna tenni, bár ez utóbbitól, ha néhány kilót leadna még lehetne futballista.”

Tíz komoly edzője sincs Európának

Visszatérve Sepi és Eisenbeiser egy éves letiltására, szóba hoztuk, hogy ezek a játékosok bizonyára mindent el fognak követni, hogy megbosszulják magukat. Plattkó azonban kijelentette, hogy ettől nem fél. A vezetőség a háta mögött van és a lelkiismeretes edzőnek mindig vannak ellenségei. „Állandóan a játékosok sarkában kell lenni, figyelni az életmódjukat, napi elfoglaltságukat és ahhoz mérni a tréning-rendszert. A legtöbb csapatnál az a hiba, hogy edzőjük nem fordít gondot minden apró, sokszor jelentéktelennek látszó körülményre. Nyugodt lelkiismerettel kijelenthetem, hogy tiznél több lelkiismeretes edzőt nem találni egész Európában.

Stopper órát és erélyes sípot a játékezőknek

A román bírói kart sok támadás éri hétről-hétre. Mégis mind a mai napig késnek ebben az irányban az intézkedések. Plattkó Ferenc is a bírókérdés revízióját sürgette. „Nem bíró az, amely befolyásolni hagyja magát a közönségtől, elnézi a lesállást és nem alkalmazza helyesen az előny szabályt. Megengedik a durva, sőt alattomos játékokat és így az egészséges és nyílt játék helyett ezt szokják meg a játékosok. Nagyon nehéz lesz azután erről leszoktatni őket. En csak egy jótanácsot adhatok: Stopper órát és erélyes sípot a bírónak.

Sok jótanácsot és tanulságot vonhatunk le Plattkó Ferenc nyilatkozatából. Nem ártana, ha ezeket az illetékesek is megszívlelnék.

Ballay Sándor.

Csáklány nyerte Románia dekatlonbajnokságát. București. Saját tud. Románia dekatlonbajnokságai tegnap befejeződtek. Az első nap után vezető Jekel ellen Csáklány a második napon kis pontkülönbséggel nyerte a versenyt. Csáklány végső pontösszege 5460 pont, Jekelé 5431 pont. A győztes eredményei: 100 m: 11.3 mp. 400 m: 56.8 mp. 1500 m: 5 perc 04 mp. 110 m gát: 19.2 mp. Magas: 170 cm. Távol: 621 cm. Rud: 280 cm. Súly: 12.48 m. Diszkosz: 33.96 m. Gerely: 53.55 m.

Mindenszentí gyertya
negyedkiló 12 lei
Aszódinál Oradea Sas-palota

Aprohirdetések

Aprohirdetések díja szavankint 3 lei, vastagabb betűvel 6 lei. Legkisebb aprohirdetés ára 20 lei. (Az állástkeresőknek 33 százalék kedvezmény). Cím a kiadóban 10 lei.

Lakás

Butorozott szoba teljes ellátással november 1-re kiadó. Str. Ciordas No. 50.

Két utcai szoba konyha és melléképületekből álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leagánului 12. sz.

Kétszobás, előszobás, fürdőszobás udvari lakás november 1-re kiadó. Oradea, Str. Cogalniceanu No. 43-a.

Kiadó

egyszobás lakás. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55. és Str. Pavel 17. szám.

Sírlámpák,

öblönyök eladók. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 13. az udvarban jobbra.

Különféle

MAGAS

árért veszek aranyat, ezüstöt, brilliántot bármilyen mennyiségben, HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

Őszi ültetésre

gyümölcsfát, fenyőt, bukszust, rózsát nagy készlet miatt nagyon olcsón árusít Czira kertész. Oradea, Strada Prága 24.

Pár napja

elveszett egy német vizsla. Megtaláló vagy nyomravezető díj jutalomban részesül. Oradea, Str. Wilson 25.

Őszi

(francia) barack csemétek kaphatók dr. Kaczián Kálmán gyümölcsösében. Oradea, dr. J. Ciordas u. 46. A csemétek már szállíthatók.

PAUL CLAUDEL:

A SELYENCIPŐ

Olyan ez a könyv, akár egy látomás és a szerző Paul Claudel maga. Claudel: gigantikus hegyoromként mered az irodalmi élet világában Homérosz, Dante és Shakespeare mellé. Ebben a regénydrámájában páratlan művészetének filmvetítésében ragyog a barokk kor fantasztikus és tarka földrömbje. — spanyol conquistadorok, jezsuiták, kalandorok és tengeri rablók közt fut az édes és gyönyörű Donna Prouhéze története.

Ara 110 lei és portó.

Kapható: könyvosztályunkban.